

Perspectiefnota 2024

Samen aan zet voor Elburg

INHOUDSOPGAVE

1.	Inleiding	4
1.1	Inleiding.....	4
1.2	Achtergrond voorstellen	4
1.3	Leeswijzer.....	4
2.	Samenvatting.....	4
3.	Wat komt er op ons af?	6
3.1	Trends en ontwikkelingen	6
3.2	Strategische opgaven	8
3.3	Uitvoering bestuursakkoord en collegeprogramma: stand van zaken.....	10
3.4	Twaalf speerpunten collegeprogramma	13
4.	Voorstellen nieuw beleid en autonome ontwikkelingen.....	15
4.0	Programma 0: Bestuur en ondersteuning.....	15
4.0.1	Renovatie gemeentehuis	15
4.0.2	Dienstverlening aan inwoners 2024-2028 – wettelijke verplichtingen	15
4.0.3	Verbeteren informatiemanagement	17
4.0.4	Voldoen aan kaders voor informatieveiligheid en gegevensbescherming.....	18
4.0.5	Implementatie Network and Information Security-richtlijn (NIS2)	18
4.0.6	Binden en boeien van medewerkers.....	19
4.0.7	Uitbreiding capaciteit griffie.....	20
4.0.8	Regionale samenwerking	20
4.1	Programma 1: Veiligheid	21
4.2	Programma 2: Verkeer, vervoer en waterstaat.....	21
4.2.1	Hub 't Harde	21
4.2.2	Gebiedsopgave Corridor A28 - Flevoland.....	22
4.2.3	Actualiseren beheerplan Haven	23
4.2.4	Actualiseren beheerplan vervoermiddelen.....	23
4.3	Programma 3: Economie	24
4.3.1	Regio deal Veluwe (Toerisme).....	24
4.3.2	Selectief toegangssysteem Havenkade	24
4.4	Programma 4: Onderwijs	25
4.4.1	Integraal Huisvestings Plan (IHP).....	25
4.5	Programma 5: Sport, cultuur en recreatie	25
4.5.1	Sportbeleid	25

4.5.2 Themajaren cultuur en Kroonjaar 80 jaar vrijheid	26
4.5.3 Oorlogsslachtoffers en veteranen	27
4.5.4 Voetbalvelden ESC	28
4.6 Programma 6: Sociaal domein	28
4.6.1 Minimaregelingen	28
4.6.2 Ondersteunen en versterken preventie en sociale basis	29
4.6.3 Huisvesting Centrum Jeugd en Gezin	30
4.6.4 Woonvoorzieningen preventie Maatschappelijke Opvang/Beschermd Wonen	31
4.6.5 Visie en ambitie inwonersparticipatie	32
4.6.6 MFA Doornspijk	32
4.7 Programma 7: Volksgezondheid en milieu	33
4.7.1 Nieuwe milieu uitvoeringstaken Omgevingswet	33
4.8 Programma 8: Volkshuisvesting, ruimtelijke ordening en stedelijke vernieuwing	34
4.8.1 Woningbouwopgave	34
5. Financiën	34
5.1 Financiële uitgangspositie	35
5.2 Financiële ontwikkeling	35
5.3 Omvang effect nieuw beleid en autonome ontwikkelingen	35
5.4 Financiële dekking	37
5.4.1 Toelichting op financiële dekking	38
5.5 Financiële risico's	38

1. Inleiding

1.1 Inleiding

Voor u ligt de Perspectiefnota 2024. Waarom een perspectiefnota en geen kadernota meer? Omdat een perspectiefnota beter past in de huidige tijd. De gemeente Elburg is een gemeente in ontwikkeling. Dat betekent vooruit kijken, zien wat er op de gemeente afkomt en op basis daarvan de goede, toekomstbestendige besluiten nemen.

In het verleden was de kadernota was de start van de begrotingscyclus. Daarmee bepaalde de raad wat we het komende jaar anders gaan doen. In de perspectiefnota geeft de gemeenteraad op hoofdlijnen aan wat de koers voor de komende jaren is, en ook hoeveel dat in grote lijnen kost.

1.2 Achtergrond voorstellen

In hoofdstuk 4 van deze perspectiefnota treft u heel wat voorstellen aan. Deze voorstellen komen ergens vandaan. In een aantal gevallen is het de financiële vertaling van ambities uit het bestuursakkoord en collegeprogramma. We denken aan de voorstellen voor de renovatie van het gemeentehuis of de bouw van het MFA in Doornspijk. In andere gevallen betreft het de implementatie van nieuwe wettelijke taken. Nieuwe taken die op de gemeente afkomen en waar dan ook geld en inzet voor nodig is. Als voorbeeld noemen we hier de strenge eisen op het gebied van informatiebeveiliging of de toegankelijkheid van websites voor iedereen. Dit bouwt voort op investeringen die eerder gedaan zijn: investeringen in de organisatieontwikkeling, investeringen om de basis op orde te brengen. Tenslotte treft u nog een aantal voorstellen die 'nieuwe wensen' zijn. Deze wensen hebben vooral betrekking op het versterken van de lokale samenleving of het vieren van bijzondere gebeurtenissen. Als voorbeeld noemen we het kroonjaar 80 jaar vrijheid.

1.3 Leeswijzer

De opbouw van deze perspectiefnota is anders dan eerdere jaren de kadernota was. In hoofdstuk 3 treft u een aantal trends en ontwikkelingen die van invloed zijn op de gemeente en het te voeren beleid. Ook leest u over de opgaven waar de gemeente Elburg voor aan de lat staat. In hoofdstuk 4 treft u vervolgens de voorstellen voor nieuw beleid en autonome ontwikkelingen. Deze staan niet los van de eerste hoofdstukken: ze zijn gekoppeld aan het bestuursakkoord, collegeprogramma en de geschetste strategische opgaven. In hoofdstuk 5 leest u de financiële onderbouwing van de voorstellen. Op deze manier bouwen we aan de toekomst van gemeente Elburg.

2. Samenvatting

Trends en ontwikkelingen

In deze perspectiefnota starten we met een schets van de trends en ontwikkelingen die op de gemeente Elburg afkomen. Deze trends hebben invloed op de gemeente en het te voeren beleid. Daarna leest u over de grote opgaven waar de gemeente Elburg de komende 5 tot 7 jaar voor staat. Als basis voor deze beschrijving is het rapport 'Toekomstperspectief voor de Elburgse organisatie' van bureau Berenschot gebruikt. De drie maatschappelijke en drie organisatorische opgaven die in dat rapport worden beschreven, vormen een goede basis.

Voorstellen nieuw beleid en autonome ontwikkelingen

Na de beschrijving van de trends en ontwikkelingen en de opgaven, treft u de voorstellen voor nieuw beleid en autonome ontwikkelingen. U treft in deze perspectiefnota voorstellen aan. Daar zitten een aantal financieel grote opgaven tussen, zoals de renovatie van het gemeentehuis en de realisatie van een MFA Doornspijk. Maar ook voorstellen om de grote ruimtelijke opgaven aan te pakken. Daarnaast

treft u voorstellen voor het optimaliseren en verder ontwikkelen van de dienstverlening aan inwoners en ondernemers.

Financiën

In totaal gaat het om voorstellen met een effect op de begroting van totaal ongeveer € 7,7 miljoen in de periode 2025-2028. De dekking wordt gevonden in een mix van inzet van reserves, aanvullende middelen vanuit het rijk als gevolg van het afschaffen van de opschalingskorting en de groei van het accres en het positieve saldo van de jaarrekening 2023. Een uitgebreide toelichting leest u in hoofdstuk 5.

3. Wat komt er op ons af?

Om keuzes te maken die goed zijn voor nu én voor de toekomst, is het belangrijk om te weten welke ontwikkelingen er op de gemeente afkomen. In dit hoofdstuk nemen we u mee langs een aantal trends en ontwikkelingen. Deze ontwikkelingen geven aan waar de gemeente Elburg de komende jaren rekening mee moet houden. Is het niet in 2025, dan wel in de jaren daarna. In hoofdstuk 3.2 gaan we in op de grote opgaven waar de gemeente Elburg de komende jaren een antwoord op moet geven.

3.1 Trends en ontwikkelingen

We schetsen de meest opvallende trends en ontwikkelingen. Daarbij zijn we niet compleet, dat is onmogelijk. Wel geeft het een indruk van de context waarin deze Perspectiefnota 2024 wordt geschreven. De wereld waarin wij leven is volop in beweging en ontwikkeling. We gebruiken bij de beschrijving de DESTEP-methode¹: een instrument om gestructureerd naar de buitenwereld te kijken.

Demografie

Samenstelling demografie Elburg

Eind 2023 woonden er 23.906 personen in de gemeente Elburg. Sinds 1995 stijgt zowel het aantal inwoners als het aantal huishoudens gestaag. De gemiddelde toename per jaar sinds 1996 is 106 personen. Ook in de gemeente Elburg is sprake van dubbele vergrijzing: het aantal senioren neemt toe ten opzichte van de rest van de bevolking én de mensen worden steeds ouder. In 2023 kwam 91% van de inwoners van de gemeente Elburg uit Nederland, 4% uit een ander Europees land en 5% uit een land buiten Europa. De huidige instroom bestaat vooral uit gezinnen met kinderen tot 15 jaar en uit personen in de leeftijd 50 tot 65 jaar.

Migratie

Met de taakstelling die gemeenten hebben op het gebied van de opvang van ontheemden uit Oekraïne, asielzoekers en statushouders is de verwachting dat er meer mensen uit deze doelgroep binnen de gemeente komen wonen

Economie en arbeidsmarkt

Veranderende arbeidsmarkt en hybride werken

De arbeidsmarkt blijft veranderen. Daar moeten werkgevers rekening mee houden. Personeel vasthouden kan door goede opleidingsmogelijkheden te bieden. Het aantal vacatures bij gemeenten stijgt. Vooral in disciplines zoals ruimtelijke ordening, bouwkunde, inkoop en financiën wordt het vinden van personeel steeds moeilijker. Deze situatie zal ook de komende jaren aanhouden door vergrijzing en ontgroening. Plaats- en tijdonafhankelijk werken is de norm. Dat betekent dat medewerkers zowel thuis als in het gemeentehuis werken. Ook de gemeente Elburg heeft de ambitie om de nieuwe manier van werken te stimuleren (Collegeprogramma 2022-2026). Daarvoor is het renoveren van het gemeentehuis noodzakelijk om dit werkplekconcept door te kunnen voeren.

Afstand tot de arbeidsmarkt

De populatie bijstandsgerechtigden is in de afgelopen jaren veranderd. Doordat de krappe arbeidsmarkt veel kansen biedt voor werknemers, is een groot deel van de mensen die kunnen werken al aan het werk. De mensen die nu in het bijstandsbestand zitten, hebben meestal een grote afstand tot de arbeidsmarkt. Zij zijn minder makkelijk te begeleiden naar werk. Zij hebben begeleiding nodig om 'arbeidsfit' te worden en daadwerkelijke stappen naar betaald werk te zetten.

Agrariërs

In de gemeente Elburg zijn ongeveer 130 agrariërs. Velen hiervan zullen de komende decennia stoppen met boeren. Omdat ze geen opvolging hebben of omdat ze vrijwillig gebruik maken van een

---

¹ DESTEP staat voor Demografie, Economie, Sociaal cultureel, Technologie, Ecologie en Politiek

rijksregeling. Dit betekent iets voor het landelijk gebied. De vrijkomende gronden zullen worden gebruikt voor extensivering van de veehouderij. Maar er zullen ook meer en andere functies in het buitengebied komen. Denk aan functieverandering naar recreatie/toerisme, kleinschalige woningbouw en lichte bedrijvigheid.

Sociaal cultureel

Opleidingsniveau

Het Sociaal Cultureel Planbureau (SCP) heeft eind maart 2024 het rapport '[Sociale en culturele ontwikkelingen 2024](#)' uitgebracht. In dit rapport schetst het SCP de stand van het land. Het SCP geeft aan dat in vergelijking met andere EU-landen de Nederlandse samenleving er goed voor staat. Veel mensen beschikken over de financiële middelen voor een prettig leven en een opleiding die een goede startpositie biedt. Wel bestaan er grote verschillen in welbevinden en gezondheid tussen sociaal-economische groepen. Deze ongelijkheden zijn hardnekkig en de oorzaken complex. Het SCP constateert dat de afgelopen jaren het algehele opleidingsniveau van de bevolking steeg, maar de vaardigheden van leerlingen afnamen. Jeugd is een speerpunt binnen het bestuursakkoord van de gemeente Elburg. Door middel van diverse programma's zet het college van de gemeente Elburg hier vol op in.

Tekorten aan menskracht

Het SCP constateert dat de tekorten aan menskracht verder zullen oplopen. Hierdoor ontstaat meer druk op mensen om meer betaald werk, meer informele zorg én meer vrijwilligerswerk te gaan verrichten. Meer deelname op het ene terrein kan ten koste gaan van deelname op een ander terrein of vrije tijd. Door mee te doen aan het traineeprogramma van de Talentenregio wil het college starters op de arbeidsmarkt aan zich binden. Een gerenoveerd gemeentehuis draagt eveneens bij aan een aantrekkelijk werkgeverschap op de arbeidsmarkt.

Technologie

Op het gebied van de informatievoorziening spelen ontwikkelingen op het gebied van landelijke wetgeving, landelijke initiatieven en technologische ontwikkelingen. De overheid werkt voortdurend aan (nieuwe) wetgeving op het gebied van de digitale overheid. De ambitie van het kabinet op het gebied van digitalisering is het creëren van een slagvaardige, veilige en open digitale overheid die de behoeften van inwoners en bedrijven centraal stelt, met toegankelijke en betrouwbare dienstverlening. Deze landelijke wetten vragen vertaling naar de lokale overheid. De opkomst van nieuwe technologieën zal een aanzienlijke impact hebben op zowel de gemeentelijke dienstverlening als de manier van werken. Met voorstellen in deze perspectiefnota op het gebied van informatiebeveiliging en ICT wil het college van de gemeente Elburg anticiperen op deze ontwikkelingen.

Ecologie

Klimaatverandering

Het op een goede en duurzame manier omgaan met de leefomgeving blijft een opgave. Water- en bodemsturend is een belangrijk nieuw ontwikkelprincipe bij gebiedsontwikkelingen naast bestaande principes als bijvoorbeeld het landschap. De stikstofproblematiek is nog actueel. Het anticiperen op klimaatverandering is noodzakelijk om toekomstige (weers)omstandigheden het hoofd te kunnen bieden. Al deze factoren hebben invloed op onze woningbouwplannen. Hoewel er veel ruimte is, zijn er in die ruimte ook veel beperkingen. Thema's als ruimte voor bewegen, groen in de wijk, klimaatadaptie en de behoefte aan goedkope woningen en sociale huur maken een goede grondexploitatie steeds ingewikkelder.

Energie

De duurzame opwekking en de sterk groeiende vraag naar elektriciteit vraagt veel van de energie infrastructuur. Netcongestie betekent letterlijk: file op het elektriciteitsnet. Het is daarmee het grote probleem van de komende jaren. Nu al staan bedrijven voor een grootverbruikaansluiting op een wachtlijst.

Politiek

Hoofdpijnenakkoord 2024

Tijdens het schrijven van deze Perspectiefnota is het landelijke hoofdpijnenakkoord van een mogelijk nieuwe regering bekend geworden. Een coalitie van PVV, VVD, NSC en BBB hebben in mei 2024 op hoofdpijnen hun plannen gepresenteerd. Half mei 2024 is nog veel onduidelijk. De consequenties van het hoofdpijnenakkoord voor gemeenten vragen nog verdere duiding. Het hoofdpijnenakkoord heeft plannen die de gemeenten raken: plannen voor de bestaanszekerheid, wonen, goed bestuur, klimaat en energie, financiën en de spreidingswet. De [VNG](#) geeft in haar eerste analyse een reactie. Naast waardering voor de plannen op het gebied van bestaanszekerheid en wonen, heeft de VNG ook zorgen. Die zorgen zitten met name op het gebied van de gemeentefinanciën en het intrekken van de spreidingswet. Wat de financiën betreft heeft de VNG het standpunt dat er taken af moeten of geld erbij. Waar het de afschaffing van de spreidingswet betreft geeft de VNG aan dat daarmee ook het instrument om de opvangcrisis beter te kunnen regelen, wordt ontnomen. Welke consequenties het regeerakkoord uiteindelijk zal hebben voor de gemeente Elburg, zal later dit jaar helder moeten worden.

Financiën

Voorjaarsnota van het rijk

Opschalingskorting

In de voorjaarsnota van het rijk is opgenomen dat de opschalingskorting geschrapt wordt vanaf 2026. Om het gat in de rijksbegroting van 2025 te dichten wordt eenmalig een korting op het gemeentefonds opgevoerd.

Jeugd

In de voorjaarsnota van het rijk is opgenomen dat bij de hervormingsagenda voor jeugd de geraamde extra besparing van € 500.000.000 voor 2025 komt te vervallen. Uitgangspunt is dat het geen budgettair effect heeft voor de gemeenten. Hoe het rijk dit structureel wil oplossen, is onduidelijk en het blijft een risico voor gemeenten. Met andere woorden: de toegezegde aanvullende jeugdmiddelen voor gemeenten zijn structureel niet volledig in de rijksbegroting verwerkt.

Wmo

Verder is in de voorjaarsnota van het rijk toegelicht dat het Rijk en de gemeenten werken aan de beheersbaarheid van de uitgaven van gemeenten en de wettelijke zorgtaken Wmo. De verwachting is dat in de toekomst een deel van de Wmo niet langer via de algemene uitkering gaat maar via een aparte financiering.

Een nieuw regeerakkoord kan leiden tot verdere aanpassingen van de algemene uitkering. Daar waar mogelijk zullen de gevolgen daarvan worden meegenomen in de begroting 2025-2028.

3.2 Strategische opgaven

In 2023 heeft bureau Berenschot onderzoek gedaan naar het toekomstperspectief van de Elburgse organisatie. In de analyse van Berenschot worden 6 grote opgaven voor de gemeente Elburg benoemd. Tijdens het schrijven van deze Perspectiefnota 2024 is het college nog bezig met het duidingsproces over de adviezen van Berenschot. De zes opgaven vormen wel belangrijke bouwstenen voor deze nota. Het college en de gemeenteraad van de gemeente Elburg moeten hoe dan ook een antwoord vinden op

drie grote maatschappelijke en drie grote organisatorische opgaven. We noemen ze hier kort. Voor de uitgebreide beschrijving van de opgaven verwijzen we naar het rapport van Berenschot [‘Toekomstperspectief voor de Elburgse organisatie’](#)².

Borging van een goed functionerend sociaal domein

Het sociaal domein binnen de gemeente Elburg functioneert goed en er wordt een duurzaam beleid gevoerd. Vanuit een in 2023 vernieuwde visie op het sociaal domein werkt de gemeente Elburg aan de sociale opgaven op vier niveaus: sociale basis, basisvoorzieningen, specialistische voorzieningen en crisisvangnet. Berenschot geeft als focusgebied preventie (en mentale veerkracht) en aandacht voor strategisch beleid. Als uitdaging noemt Berenschot dat als vanuit preventie geen omslag wordt bewerkstelligd in de zorg, snel extra uitgaven gedaan zullen moeten worden. Bijvoorbeeld door een groeiend beroep op Wmo-begeleiding of huishoudelijke ondersteuning. Ook de ontwikkeling van strategische thema’s als arbeidsmarkt, lokale economie en inclusie vragen aandacht.

Puzzelen met ruimte

Ruimtelijke ordening en woningbouw staan bovenaan de politieke agenda. Uit de analyse van Berenschot komt naar voren dat er op dit vlak veel goed gaat, maar ook zeker nog terrein is te winnen. Berenschot geeft verschillende aandachtspunten mee. De gemeente Elburg heeft veel ruimte, waar tegelijkertijd veel beperkingen op rusten. Binnen het ruimtelijk domein zijn grote opgaven op het gebied van duurzaamheid, woningbouw, vitaal landelijk gebied en natuur. Naast grote opgaven zijn er grote beperkende factoren zoals netcongestie, stikstof en ecologie. De woningbouwopgave wordt genoemd. Deze ambitie wordt gerealiseerd via grootschalige woningbouw op uitbreidingslocaties, flexwonen en verruiming van de woonmogelijkheden in het buitengebied. Daarnaast vraagt huisvesting van bijzondere doelgroepen aandacht. Strategisch beleid moet verder worden ontwikkeld met betrekking tot mobiliteit, vervoer en bedrijventerreinen.

Goede directe dienstverlening aan inwoners van de gemeente Elburg

Volgens Berenschot ligt er een opgave in het borgen van goede dienstverlening en in verdere optimalisatie. Dit sluit aan bij het bestuursakkoord van de gemeente Elburg. Berenschot adviseert te investeren in de zichtbare dienstverlening aan de inwoners van gemeente Elburg. En in de professionalisering van de organisatie. Als extra aandachtspunt voor de gemeente Elburg noemt Berenschot het verbeteren van de inwonerparticipatie.

Goede dienstverlening aan de inwoners en ondernemers gaat over bereikbaarheid, toegankelijkheid en digitalisering, doorlooptijden en klanttevredenheid. Deze dienstverlening is in ontwikkeling, bijvoorbeeld als gevolg van digitalisering en verplichtende landelijke richtlijnen. Renovatie van het gemeentehuis is essentieel om de dienstverlening aan inwoners in stand te houden en te verbeteren.

Organisatieontwikkeling: versterken van de professionaliteit van de organisatie

In 2023 is het Plan van aanpak organisatieontwikkeling vastgesteld en uitgewerkt. Onder het motto ‘Samen aan zet voor Elburg’ wordt gewerkt aan vijf ontwikkelonderdelen: visieontwikkeling, organisatie-inrichting, teamontwikkeling, planmatig werken en bestuurlijk ambtelijk samenspel. Berenschot noemt het kansrijk dat de gemeenteraad hier eerder geld beschikbaar voor heeft gesteld. Als aandachtspunten geeft Berenschot mee het verder vergroten van het strategisch vermogen (door zelf te investeren, slim samen te werken of door in regie uit te besteden), het verder ontwikkelen van planmatig werken en het investeren in soepel bestuurlijk-ambtelijk samenspel. Als noodzakelijke cultuurverandering noemt Berenschot het behouden van de balans tussen strategiebepaling en ‘de dagelijkse gang van zaken’.

---

² [Rapport Berenschot](#) – Toekomstperspectief voor de Elburgse organisatie – maart 2024

Basis van beleid en uitvoering op orde krijgen

Uit de analyse van Berenschot blijkt dat de basis van beleid en uitvoering op orde krijgen een belangrijke opgave is voor de gemeentelijke organisatie de komende jaren. Dan gaat het om het goed en betaalbaar houden van applicaties en de informatiehuishouding. Er liggen uitdagingen op het vlak van informatiebeveiliging en het effectief data ontsluiten uit bestaande systemen. Ook gaat het om digitalisering, informatisering en automatisering. De gemeente Elburg heeft de afgelopen jaren geïnvesteerd in de financiële huishouding. Tegelijkertijd ligt daar nog de opgave om dat structureel te borgen. Tenslotte noemt Berenschot dat het belangrijk is dat de formatie in de organisatie aansluit op de taken en ontwikkelingen van de gemeente Elburg.

Het binden en boeien van personeel

In het rapport Toekomstperspectief voor de Elburgse organisatie van Berenschot staat dat het binden en boeien van personeel een belangrijke organisatorische opgave is. Omdat goed en voldoende personeel een randvoorwaarde is voor goed bestuur en voor de uitvoering van het collegeprogramma. Er moet aandacht zijn voor een modern personeelsbeleid en lastig te vervullen vacatures.

Het belang van leren en ontwikkelen neemt toe. Nieuwe opgaven, de digitale transformatie, een deskundige overheid en een goede dienstverlening: het kan niet worden gerealiseerd zonder medewerkers die beschikken over de juiste kennis en competenties. Voor zowel de eigen medewerkers als sollicitanten is opleiding en ontwikkeling een steeds belangrijker onderdeel van het werk.

3.3 Uitvoering bestuursakkoord en collegeprogramma: stand van zaken

In het eerste kwartaal van 2024 is een tussenevaluatie gedaan door de ambtelijke organisatie op de stand van zaken van het collegeprogramma. Gekeken is welke resultaten er in de eerste helft van de collegeperiode zijn behaald, welke stappen de komende twee jaar nog gezet gaan worden en welke risico's er worden gezien. Hierna treft u op programmaniveau een korte samenvatting. Grote tegenvallers zijn niet geconstateerd. Vanwege personele krapte gaan een aantal processen minder snel. De volledige evaluatie kunt u teruglezen in de bijlage bij deze perspectiefnota 'Tussenevaluatie collegeprogramma 2022-2026 – mei 2024'.

Programma 0 Bestuur en ondersteuning

Berenschot heeft onderzoek gedaan naar een toekomstperspectief voor de organisatie. In de komende periode zal het onderzoek geduid worden. Daarna zullen de adviezen verder worden uitgewerkt. Ook is gewerkt aan organisatieontwikkeling. De kernwaarden zijn vastgesteld en geïmplementeerd. De volgende stap is het projectmatig werken verder te ontwikkelen in de organisatie. Een mogelijk risico hierbij is de krapte op de arbeidsmarkt. Om de personele bezetting op peil te houden wordt nu ook gebruik gemaakt van twee trainees via Talentenregio. Na evaluatie wordt bezien of hier ook structureel gebruik van gemaakt kan worden.

In de afgelopen periode is de dienstverlening aan inwoners verbeterd. Deze verbetering zal verder doorgezet worden. In de komende tijd zullen de nieuwe servicenormen worden geïmplementeerd. Het invoeren van de Omgevingswet maakt herziening van bestaande beleidsregels noodzakelijk. In de komende periode wordt onderzocht welke beleidsregels nog geactualiseerd moeten worden, en hoe deze in de Omgevingsvisie zullen komen.

Tot slot zal er verder gewerkt worden aan de renovatie van het gemeentehuis. Als het uitvoeringsbudget wordt toegekend zal er een ontwerp worden gemaakt dat past binnen de door de raad gestelde kaders.

Programma 1 Veiligheid

Afgelopen periode is ingezet op extra toezicht. Voor de komende periode wordt er ook extra cameratoezicht en fysiek toezicht ingezet. Dit zal worden voortgezet in de reguliere uren en in de avonduren. Om het toezichtniveau op peil te houden zal gekeken worden of boa's getraind kunnen worden als jeugdboa. Ook zal er in de reguliere horeca, en de para-commerciële horeca weer blijvend gecontroleerd worden op het schenken van alcohol aan mensen onder de 18 jaar. Op regionaal niveau zal blijvend ingezet worden op preventie van drugsgebruik.

Programma 2 Verkeer vervoer en waterstaat

In de afgelopen jaren zijn meerdere E-bikedagen georganiseerd. Omdat er duidelijk behoefte is, wordt er in 2024 weer een E-bikedag georganiseerd. Daarnaast hebben er gesprekken met de provincie plaatsgevonden over de verkeersveiligheid bij oversteekplekken op provinciale wegen. De provincie heeft toegezegd de fietsoversteekplekken over de N309 ter hoogte van de Nieuwstadsweg en de Stoopschaarweg in de komende jaren te verbeteren.

Programma 3 Economie

Afgelopen jaar is er een proef gehouden met tijdelijke afsluitingen van de Havenkade voor gemotoriseerd verkeer. Na positieve resultaten wordt dat dit jaar doorgezet.

De structurele oplossing voor de ontsluiting van Kruismaten wordt opgepakt als onderdeel van de gebiedsopgave Corridor A28/Flevoland binnen de Kop van de Veluwe. Daarnaast wordt er ook binnen de Kop van de Veluwe samengewerkt voor de aanvragen voor de Regio Deal van Regio Zwolle, en de Regio Deal Veluwe. Er zal ook samen verder gewerkt worden aan de gebiedsopgave van Hub 't Harde. Gebiedsopgave Hub 't Harde bestaat uit het opwaarderen van het station, verbeteren van de bereikbaarheid, aansluiting met de corridor naar Flevoland en uiteindelijk het omklappen van het station. De ontwikkeling biedt kansen voor kantoorfuncties, bedrijventerrein het Spoor en woningen.

Op het gebied van toerisme en recreatie zal verder gewerkt worden aan een visie op verblijfsrecreatie. Er zal in de komende jaren meer samengewerkt worden met ondernemers en VVV Elburg. Het doel is meer samenwerking tussen aanbieders van recreatiemogelijkheden. Daarnaast ook groei in de hoeveelheid aanbod van recreatiemogelijkheden. Verder is er begonnen met het ontwikkelen van netwerken voor ruiters, menners en wandelaars. Deze netwerken zullen in de komende jaren worden gerealiseerd.

Tot slot zijn de mogelijkheden voor watergerelateerde activiteiten en gebruik van de Stredam verkend. In de komende tijd zullen hier specifiekere plannen voor gemaakt worden.

Programma 4 Onderwijs

Na het realiseren van het Techlab is een initiatief voor een Zorglab opgestart. Na interesse van andere gemeenten is dit initiatief opgeschaald naar een regionaal initiatief. In de komende periode wordt het Plan van aanpak ontwikkeld, en worden de financiële mogelijkheden verkend.

Na de zomer van 2024 zal de herijking van het Integraal HuisvestingsPlan (IHP) aan de gemeenteraad voorgelegd worden. In dit vernieuwde IHP zijn een aantal nieuwe ontwikkelingen meegenomen. Als we alle plannen willen uitvoeren, zal er extra geld vrijgemaakt moeten worden voor de onderwijshuisvestingskosten.

Programma 5 Sport, cultuur en recreatie

Afgelopen tijd is het sportbeleid opgesteld. Deze is eind april 2024 aangeboden aan de gemeenteraad. Het voorstel wordt in september 2024 besproken in de gemeenteraad. In de periode daarna zal het beleid uitgevoerd worden. In 2023 is gestart met het Centrum voor Cultuur (CvC). Dit wordt de

komende tijd verder doorontwikkeld. Waarbij ook de uitbreiding en samenhang van het cultuuraanbod aandacht zal krijgen. Vanuit het CvC zullen ook de themajaren worden ondersteund. Daarnaast zal ook ingezet worden op externe subsidies waarmee lokale instellingen en activiteiten ondersteund kunnen worden.

In 2023 is het erfgoedregister gerealiseerd en gepubliceerd. In de komende tijd wordt het register stapsgewijs een boek van de geschiedenis van Elburg. Dit kan gebruikt worden voor educatieve doelen of voor ontmoeting tussen jong en oud. Daarnaast zal ook in de komende jaren ingezet blijven worden op het uitdragen van de Hanze, en het behoud van cultureel erfgoed.

Tot slot zijn bij een aantal speelplekken de houtsnippers vervangen door kunstgras. Hiermee worden de speelplekken voor iedereen toegankelijk. De ambitie is om dit de komende jaren over alle speeltuinen uit te rollen, zodat de speelplekken voor iedereen toegankelijk zijn.

Programma 6 Sociaal domein

De aanbevelingen uit de inclusieagenda zijn opgenomen in de activiteitenagenda. Aan de hand van de activiteitenagenda zal de toegankelijkheid van openbare ruimte, speelplekken en gebouwen verbeterd worden. Ook wordt er gewerkt aan betere toegankelijkheid van onderwijs en informatievoorziening. In de uitvoeringsagenda staan ook plannen voor extra inzet op laaggeletterdheid. Met het oog op de financiën zal gekeken moeten worden of de extra inzet ook in de gemeente Elburg behouden kan worden in de komende periode. Intern wordt er met behulp van taalcoaches gewerkt aan duidelijkere communicatie naar inwoners.

Met Kwiek-Nu is de afgelopen jaren voor meer ouderen dagbesteding gevonden. Komende jaren wordt er met extra vrijwilligers gewerkt aan het opzetten van collectieve dagbesteding. Ook zal er verder gewerkt worden om dagbesteding meer op de agenda te zetten bij wijkontmoetingscentra.

Er is een Beleidsplan sociaal domein 2024-2031 opgesteld. In de komende periode worden trainingen gegeven in het eigen maken van het nieuwe werken met Wmo en de Participatiewet. De volgende stap is het werken met de omgekeerde toets, waardoor het effect voor inwoners centraal komt te staan.

In 2023 is aan het CJG (Centrum voor Jeugd & Gezin) de opdracht gegeven om de preventieve taken voor Jeugdzorg uit te voeren. Er bestaat wel het risico dat het CJG door personeelstekort niet alle taken kan uitvoeren. Er is met het CJG afgesproken dat niet gebruikte subsidie wordt teruggegeven.

In april 2024 heeft de raad ingestemd met de denkrichting voor de MFA (Multifunctionele Accommodatie) Doornspijk. Volgens de planning kan het MFA in 2027 opgeleverd worden.

Op het gebied van arbeidsparticipatie is gewerkt om jongeren met een bijstandsuitkering aan een passend werktraject te helpen. Komende jaren wordt dit doorgezet in samenwerking met het onderwijs en de arbeidsmarktregio. Voor inwoners en ondernemers is in 2024 gestart met het Werkcafé. In samenwerking met partners wordt dit komende jaren verder ontwikkeld.

Voor betere inwonerparticipatie is het platform www.elburgspreekt.nl opgezet. Dit platform wordt komende tijd verder uitgebouwd. In de komende periode wordt een visie op inwonerparticipatie opgesteld. Hiermee kunnen inwonersinitiatieven ook beter worden ondersteund. In de tweede helft van 2024 zal ook een subsidieregeling inwonersinitiatieven worden opengesteld.

Programma 7 Volksgezondheid en milieu

Een van de doelen uit het collegeprogramma is het verduurzamen van de gemeente. In 2024 wordt verder gewerkt aan de uitvoering van het Programma Duurzaamheid. Daar worden ook onderwerpen zoals de aanpak van energiearmoede aan toegevoegd. Netcongestie vormt hierbij een groot risico.

Op het gebied van volksgezondheid is er gewerkt aan preventie van alcohol- en drugsgebruik onder jongeren. Dit wordt gedaan met OKO (Opgroeien in een Kansrijke Omgeving) en JOGG (Jongeren Op Gezond Gewicht). We gaan hiermee door. Met GALA (Gezond en Actief Leven Akkoord) wordt ingezet op een gezonde leefstijl van inwoners. We lopen aan tegen de grenzen van budget en capaciteit. Dat betekent dat er keuzes gemaakt moeten worden.

Programma 8 Volkshuisvesting, Ruimtelijke Ordening en stedelijke vernieuwing

Op het gebied van volkshuisvesting wordt er komende periode gewerkt aan een verkenning voor de verruiming van de mogelijkheden voor wonen in het buitengebied. Daarnaast worden ook de mogelijkheden voor flexwonen verkend.

Het is bij woningbouw belangrijk om de juiste woningen te bouwen, zodat de doorstroom beter op gang komt. Om de doorstroom verder op gang te helpen wordt de inzet van de verhuiscoach gecontinueerd. Bij nieuwe woningbouwprojecten en herinrichtingsprojecten zal in de komende jaren ook extra aandacht worden besteed aan mogelijkheden voor ontmoeting en ontspanning. Om aanpassingen van bestaande woningen te faciliteren zullen de Gewoon Gemak-regeling en de Toekomstbestendig Wonen leningen doorgezet.

In de afgelopen periode werd gewerkt aan het actualiseren van de omgevingsvisie. In de komende periode wordt de definitieve geactualiseerde versie vastgesteld. De komende jaren wordt het omgevingsplan per deelgebied gewijzigd. Dit jaar wordt er een Europese aanbesteding gedaan voor het opstellen van een omgevingsplan.

Ook is in de afgelopen periode is gewerkt aan implementatie van de Omgevingswet. Het werken volgens het gedachtengoed van de Omgevingswet ('ja-mits') wordt verder geïmplementeerd. Het hoogstnoodzakelijke beleid is inmiddels geactualiseerd, in de komende periode wordt gekeken welke beleidsstukken nog meer aangepast moeten worden.

Er worden meerdere woningbouwprojecten uitgevoerd conform de woonvisie. De projecten zitten in verschillende fases. De belangrijkste risico's hierbij zijn negatieve uitkomsten bij ruimtelijke onderzoeken en eventuele bezwaar- en beroepsmogelijkheden. Voor woningbouwversnelling is op een aantal locaties Wvg (Wet Voorkeursrecht Gemeenten) opgelegd.

3.4 Twaalf speerpunten collegeprogramma

Speciale aandacht hebben de 12 speerpunten van het collegeprogramma. Het gaat om de volgende 12 speerpunten:

1. Versnellen woningbouw
2. Multifunctionele accommodatie Doornspijk
3. Betere ontsluiting Kruismaten
4. Nadenken over het buitengebied
5. Zon op daken (duurzaamheid)
6. Meer toerisme en mogelijkheden om te overnachten
7. Inclusiebeleid en uitvoering
8. Met inwoners in gesprek: simpele taal en inwonersparticipatie
9. Jeugd
10. Gezonde leefstijl
11. Eigentijds gemeentehuis
12. Lage belastingen voor afval, riool en OZB

De voortgang en het uiteindelijke resultaat van een aantal van deze speerpunten hangt af van de keuzes die voorgelegd worden in deze perspectiefnota. U treft in deze perspectiefnota voorstellen voor een groot aantal van deze speerpunten. Dit vraagt om een integrale afweging van alle opgaven en de beschikbare financiën.

4. Voorstellen nieuw beleid en autonome ontwikkelingen

In dit hoofdstuk treft u voorstellen aan. Deze voorstellen zijn gekoppeld aan de uitvoering van het bestuursakkoord en collegeprogramma of een gevolg van autonome (wettelijke) ontwikkelingen die op de gemeente afkomen (verwezen wordt naar tabel 5.4). Daar waar sprake is van een voorstel tot uitbreiding van de formatie zijn de kosten zoals gewoonlijk gebaseerd op de ingeschatte loonschaal (CAO-peil 1-10-2024).

4.0 Programma 0: Bestuur en ondersteuning

4.0.1 Renovatie gemeentehuis

Korte omschrijving

Eind 2023 heeft de gemeenteraad gesproken over de keuze voor renovatie of nieuwbouw van het gemeentehuis. De gemeenteraad heeft tijdens de raadsvergadering in november 2023 aan het college gevraagd om een renovatiescenario uit te werken met daarin een minimale variant. Ook heeft de gemeenteraad toen door middel van een amendement een reserve huisvesting ingesteld van € 500.000,- voor de realisatie van dit traject. De opdracht van de raad aan het college was om op basis van het amendement met een renovatiescenario terug naar de gemeenteraad te komen, inclusief de financiële onderbouwing en inclusief een nadere onderbouwing van de fasering van de renovatie. In het voorjaar van 2025 komt het college hiervoor terug bij de gemeenteraad, inclusief specifiekere financiële onderbouwing. Echter, het is wel van belang dat de geschatte bedragen die nodig zijn voor de renovatie van het gemeentehuis, meegenomen worden in de integrale afweging bij de perspectiefnota. Dat is de reden dat we de (voorlopige) bedragen van november 2023 hier nogmaals opvoeren, in afwachting van specifiekere berekeningen en besluitvorming in het voorjaar 2025.

Relatie met bestuursakkoord/collegeprogramma

In het bestuursakkoord 2022-2026 is de opdracht vastgelegd om te komen tot een eigentijds, functioneel en duurzaam gemeentehuis. Daarnaast stelt wetgeving eisen aan de duurzaamheid.

Draagt bij aan strategische opgave...

Goede directe dienstverlening aan Elburgse inwoners/binden en boeien van personeel

Budget

Investeringsbudget: € 20.600.000

De totale kapitaalslasten bedragen € 997.000 waarvan een bedrag van € 500.000 al structureel is gedekt. De nog te dekken kapitaalslasten zijn € 497.000 (op basis van een annuïtaire berekening en daarmee afwijkend van huidige financiële verordening). De eerder geraamde kapitaallasten komen in 2026 geheel te vervallen en in 2027 wordt rekening gehouden met rentekosten. De verwachting is dat het gerenoveerde gemeentehuis in 2027 wordt opgeleverd.

	2025	2026	2027	2028
Structureel	-	-	-	€ 497.000
Incidenteel	-	-€ 500.000	-€ 200.000	-
Totaal	-	-€ 500.000	-€ 200.000	€ 497.000

4.0.2 Dienstverlening aan inwoners 2024-2028 – wettelijke verplichtingen

Korte omschrijving

Digitale dienstverlening en persoonlijk contact staan naast elkaar in de dienstverlening aan/voor de inwoners en ondernemers. Begrijpelijke taal, eenvoudige, snelle procedures en waar nodig

dienstverlening op maat. Ook Berenschot geeft aan dat investeren in de dienstverlening aan de inwoners een must is. Om hieraan verder te werken is een Programma Dienstverlening 2024-2028 in de maak. De besluitvorming daarover volgt later in 2024. Wel is duidelijk dat hiervoor een investering nodig is.

Voor de realisatie is geld nodig voor een systeem voor het meten van klantwaardering, digitale handtekening, digitale toegankelijkheid, proces- en informatiemanagement, functioneel beheer en het ontsluiten van data. Hierna volgt een omschrijving van zaken die voortvloeien uit wet- en regelgeving.

- Dienstverlening aan inwoners vraagt in 2024 om het gebruik van een digitale handtekening. De digitale handtekening van ValidSign is een oplossing die door ruim 200 gemeentes wordt ingezet en die goed past in het applicatielandschap van gemeente Elburg. De aanschaf en het implementeren van digitale ondertekening met ValidSign vraagt investeringen in licentie, trainingen en ICT-hulpmiddelen. Dit gaat om incidenteel € 60.000 (aanschaf) en structureel € 30.000 voor de verschillende licenties zoals de koppeling met het zaakstelsel.
- De gemeente Elburg is verantwoordelijk voor 20 websites en apps. Hiervan voldoen er op dit moment 14 niet aan de Wet Digitale Toegankelijkheid. De huidige webredactie (0,67 fte) heeft onvoldoende capaciteit om alle websites, apps, digitale documenten, audio en video te laten voldoen aan de eisen. Om dit op het wettelijk verplichte niveau te brengen, is uitbreiding van de formatie nodig van 0,33 fte zodat in totaal 1 fte beschikbaar is voor het beheer van de websites. (€ 25.000 structureel)
- Een programma dienstverlening is in de maak. Daarin worden voorstellen gedaan voor bijvoorbeeld de zorgplicht van de Wet modernisering elektronisch bestuurlijk verkeer (Wmebv). Deze wet gaat over het bieden van ‘passende ondersteuning’ bij (fysiek en digitaal) contact tussen overheid en klant. Ook Procesmanagement is van belang voor moderne dienstverlening, kwaliteitsverbetering, vermindering van kwetsbaarheid en risicobeheersing. De verwachting is dat in de toekomst voor de uitvoering van dit programma aanvullende middelen nodig zijn. Echter, het is nog te vroeg om die middelen in deze perspectiefnota mee te nemen. Daarom is een structurele pm-post opgenomen bij dit voorstel.

Relatie met bestuursakkoord/collegeprogramma

In het bestuursakkoord 2022-2026 is de opdracht opgenomen om de dienstverlening aan inwoners meer servicegericht te maken. Daarnaast stellen wetgeving en digitale ontwikkelingen eisen aan de dienstverlening.

Draagt bij aan strategische opgave...

Dienstverlening voor de inwoners van gemeente Elburg

Budget

Om te kunnen voldoen aan de wet- en regelgeving is structureel € 55.000 nodig en incidenteel € 60.000. De overige onderwerpen worden verder uitgewerkt in het programma dienstverlening en in de perspectiefnota voorlopig op p.m. geraamd.

	2025	2026	2027	2028
Structureel	€ 55.000	€ 55.000	€ 55.000	€ 55.000
Structureel	p.m.	p.m.	p.m.	p.m.
Incidenteel	€ 60.000	-	-	-
Totaal	€ 115.000	€ 55.000	€ 55.000	€ 55.000

4.0.3 Verbeteren informatiemanagement

Korte omschrijving

In het Rapport onderzoek I&A-samenwerking H2ONE staat dat qua techniek (hardware en infra) de technische volwassenheid en professionaliteit hoog is in gemeente Elburg. Voor wat betreft de uitvoering wordt opgemerkt dat met name bij functioneel beheer en gegevensbeheer wordt gewerkt vanuit goede beleidsprincipes en dat de mensen kennis van zaken hebben. Maar dat men door het gebrek aan formatie en middelen noodgedwongen vooral bezig is met 'brandjes blussen'. Het volwassenheidsniveau op het gebied van informatisering is dan ook laag.

Het lage volwassenheidsniveau van informatisering is te verklaren vanuit het feit dat de laatste grote investering dateert van 2019. Naar aanleiding van het rapport Stilstaan is geen optie, I&A foto gemeente Elburg, van Quarant uit 2018 is toen geïnvesteerd in het functioneel beheer van specifieke applicaties. Door de toenemende digitalisering is er meer budget nodig voor de applicaties. Sinds 2019 is er geen formatie meer bijgekomen. Dat knelt vooral bij het beheer van de organisatiebrede applicaties. Er is in de praktijk slechts sprake van het onderhouden van applicaties.

De Wet open overheid kent ook een informatiehuishoudingsplicht. De informatiehuishouding moet op orde en duurzaam toegankelijk zijn. Ook de nieuwe Archiefwet stelt eisen aan de digitale opslag en archivering van documenten en zaken. Om de informatiehuishouding verder te verbeteren, is het volgende noodzakelijk:

- Migratie/modernisering gegevensdistributiesysteem naar de Cloud. Overstap naar de SaaS-variant is noodzakelijk. De huidige software die in eigen beheer draait, wordt vanaf 2026 niet meer ondersteund en onderhouden door de leverancier.
- Integratie taakspecifieke applicaties met zaakstelsel/Document Management Systeem (DMS). Taakspecifieke applicaties die niet over een archiefwaardig DMS beschikken of waar geen archivering bij de bron kan plaatsvinden, worden gekoppeld aan het zaakstelsel of ons centraal DMS.
- Het gestructureerd opslaan en gebruiken van informatie. Voor het gebruik van de netwerkschijven en SharePoint is geen adequaat informatiebeheer vastgesteld. Hierdoor wordt informatie op de netwerkschijven te vroeg, niet of niet aantoonbaar vernietigd. Daarom wordt een project gestart voor de doorontwikkeling van SharePoint/Teams en de integratie hiervan met het zaakstelsel. Dit wordt ondersteund door een aan te schaffen applicatie.

Relatie met bestuursakkoord / collegeprogramma

Goede directe dienstverlening aan inwoners

Draagt bij aan strategische opgave...

Goede directe dienstverlening aan inwoners

Budget

Voor het verbeteren van de informatiehuishouding is in totaal € 110.000 incidenteel en € 50.000 structureel nodig. Dit bedrag is nodig voor de overstap naar de SaaS-variant en de aanschaf en implementatie van applicaties.

	2025	2026	2027	2028
Structureel	€ 50.000	€ 50.000	€ 50.000	€ 50.000
Incidenteel	€ 110.000	-	-	-
Totaal	€ 160.000	€ 50.000	€ 50.000	€ 50.000

4.0.4 Voldoen aan kaders voor informatieveiligheid en gegevensbescherming

Korte omschrijving

De gemeente staat voor goede dienstverlening aan haar inwoners. Daar hoort zorgvuldigheid in het omgaan met gegevens bij. Voor het voldoen aan bestaande kaders voor informatiebeveiliging bij de overheid, waaronder de Baseline Informatiebeveiliging Overheid (BIO), is het van belang dat informatieveiligheid helemaal wordt geïntegreerd in de bedrijfsvoering. Investeren is noodzakelijk om te kunnen blijven voldoen aan de eisen van goede dienstverlening en aan wettelijke richtlijnen. Voor de uitvoering van het informatiebeveiligingsbeleid zijn de volgende zaken nodig:

- Privacy applicatie waarmee aangetoond kan worden dat voldaan wordt aan de beginselen uit de AVG. Ook het verbeteren van het verantwoordingsproces rondom de Eenduidige Normatiek Single Information Audit (ENSIA) en de DigiD audit vraagt aandacht. En voor processen met een hoog risico voor de rechten en vrijheden voor betrokkenen moeten data protection impact assessments (DPIA's) worden uitgevoerd.
- In het college van 15 november 2022 is besloten om voor 2023 en 2024 0,64 fte extra per week beschikbaar te stellen voor de functie Privacy Officer (PO). Dit tegen de achtergrond dat de PO op dat moment 0,36 fte had en een volledige invulling van het takenpakket hiermee niet wordt geborgd. Een evaluatie van deze inzet is nog niet beschikbaar. Wel is het van belang dat deze formatie in 2025 blijft ingevuld en wordt een incidenteel budget gevraagd. Afhankelijk van de uitkomsten van de evaluatie volgt hier op een later moment een structurele investeringsvraag.

De omvang van de toekomstige investering is op dit moment nog niet helder. Dat zal mede afhankelijk zijn van de uitkomsten van het rekenkameronderzoek, het onderzoek naar de regionale samenwerking I&A in de Kop van de Veluwe en de evaluatie die nog volgt. Vandaar dat wel een structurele PM post is opgenomen.

Relatie met bestuursakkoord / collegeprogramma

Goede directe dienstverlening aan inwoners

Draagt bij aan strategische opgave...

Goede directe dienstverlening aan inwoners

Budget

Het gevraagde budget zal worden ingezet voor 0,64 fte privacy officer, de ondersteuning van ENSIA (€ 20.000 en de uitvoering van DPIA's (€ 50.000) (zie tekst boven).

	2025	2026	2027	2028
Structureel	-	PM	PM	PM
Incidenteel	€ 146.000	-	-	-
Totaal	€ 146.000	PM	PM	PM

4.0.5 Implementatie Network and Information Security-richtlijn (NIS2)

Informatieveiligheid wordt steeds belangrijker. Om een betrouwbare overheid te zijn, is het belangrijk dat de gemeente uiterst zorgvuldig omgaat met de gegevens van inwoners, ondernemers en medewerkers. Informatie mag niet op straat komen te liggen. Om dit te borgen, zijn Europese richtlijnen gemaakt. Deze richtlijnen vragen vertaling naar de Nederlandse wetgeving en vragen implementatie in de organisatie. De richtlijn heet 'Implementatie Network and Information Security-richtlijn'(NIS2)

De NIS2-richtlijn stelt eisen aan het bestuur, management, risicobeheer, bedrijfscontinuïteit en de rapportage van dreigingen en incidenten aan de autoriteiten. Maatregelen die onder andere nodig zijn,

zijn een risicoanalyse, jaarlijkse veiligheidstesten en het bijhouden van een inventaris van hardware, software en netwerk assets. Dit onderwerp zal dan ook meer tijd gaan vragen van de informatiebeveiligingsfunctie. Informatiebeveiliging is belangrijk voor de beschikbaarheid en betrouwbaarheid van onze dienstverlening. Daarom is het nodig om de formatie uit te breiden met een Information Security Officer (ISO) met 0,67 fte.

Relatie met bestuursakkoord / collegeprogramma

Goede directe dienstverlening aan inwoners

Draagt bij aan strategische opgave...

Goed functioneren van onze informatiesystemen -en processen, een informatiehuishouding die op orde is en voldoende personeel om de taken uit te voeren.

Budget

Het gevraagde budget is nodig voor uitbreiding van de genoemde formatie.

	2025	2026	2027	2028
Structureel	-	€ 85.000	€ 85.000	€ 85.000
Incidenteel	-	p.m.	-	-
Totaal	-	€ 85.000	€ 85.000	€ 85.000

4.0.6 Binden en boeien van medewerkers

Korte omschrijving

Om personeel voor de gemeente Elburg te werven en te behouden is extra inzet nodig. Het gaat om het volgende:

- Om in beeld te komen bij mogelijke medewerkers, is zichtbaarheid als gemeente van belang. Het huidige budget gaat op aan de bijdrage aan de Talentenregio, vacaturemanagement-systeem en de website www.werkenbijelburg.nl. Er is op dit moment geen ruimte om extra mediacampagnes te voeren voor (moeilijk vervulbare) vacatures. Per jaar is hiervoor € 67.000,- aanvullend nodig.
- Opleiden en ontwikkelen is van belang om medewerkers te behouden en aan te blijven sluiten op de eisen van de tijd. De organisatie is gegroeid van 175 medewerkers in 2016 tot circa 250 in 2024 (toename 43%). Het opleidingsbudget is in die periode gegroeid van € 165.000 tot € 195.000 (toename 18%). Daarmee is het opleidingsbudget 1,2% van de loonsom. Landelijk ligt deze norm binnen gemeenten op 1,7%. Het budget is dus niet met het aantal medewerkers meegegroeid. Om marktconform met vergelijkbare gemeenten te worden, is (afgerond) € 115.000 aanvullend nodig.
- In oktober 2023 is de gemeente Elburg met 2 traineetrajecten gestart vanuit Talentenregio. De looptijd bedraagt 2 jaar. Omdat veel medewerkers de komende jaren met pensioen gaan, blijft het 'verjongen' van de organisatie belangrijk. Voor trainees is voor 2024 en 2025 budget beschikbaar. Om ook na 2025 met trainees te kunnen werken, is budget nodig.

Relatie met bestuursakkoord/collegeprogramma

In het bestuursakkoord staat dat we inzetten op een organisatie die de kracht van de samenleving organiseert.

In het collegeprogramma is afgesproken dat de gemeente Elburg plaats wil bieden aan twee trainees.

Draagt bij aan strategische opgave...

Binden en boeien van personeel

Budget

- Vanaf 2025 -> € 67.000 -> arbeidsmarktcommunicatie
- Vanaf 2025 tot 2028 -> toegroeien naar € 115.000 -> opleiden en ontwikkelen
- Voor 2026 en 2027 -> € 108.000 -> inzet trainees

	2025	2026	2027	2028
Structureel	€ 67.000	€ 67.000	€ 67.000	€ 67.000
Structureel	€ 30.000	€ 60.000	€ 90.000	€ 115.000
Incidenteel	-	€ 108.000	€ 108.000	-
Totaal	€ 97.000	€ 235.000	€ 265.000	€ 182.000

4.0.7 Uitbreiding capaciteit griffie

Korte omschrijving

Geconstateerd is dat op de vacature van raadsadviseur van 0,67 fte in schaal 10 geen geschikte reacties zijn ontvangen. De vacature staat al geruime tijd open. De inschaling van de functie is marktconform. Wat afwijkt van andere vacatures is het aantal uren per week. Dat zou het struikelblok kunnen zijn. Van 0,67 fte kan men niet (met één inkomen) rondkomen, dat maakt de vacature minder aantrekkelijk. 0,67 fte is ook te veel om daarnaast nog met bijbaan fulltime op te vullen en te weinig om per maand rond te komen.

Het Presidium heeft op 22 april 2024 na overleg met de werkgeverscommissie ingestemd met het verruimen van het aantal uren van deze functie, namelijk van 0,67 fte naar 1 fte.

Het vast invullen van de vacature is niet alleen een pre ten aanzien van de kosten (in vergelijking met inhuur op interim basis). Een vaste invulling is bovenal beter voor het team en voor de raad, een vast aanspreekpunt voor de raad, college en organisatie.

Relatie met bestuursakkoord / collegeprogramma

Nieuwe wens

Draagt bij aan strategische opgave...

-

Budget

	2025	2026	2027	2028
Structureel	€ 32.000	€ 32.000	€ 32.000	€ 32.000
Incidenteel				
Totaal	€ 32.000	€ 32.000	€ 32.000	€ 32.000

4.0.8 Regionale samenwerking

Korte omschrijving

De samenwerking in de Kop van de Veluwe (KvdV) heeft zich de afgelopen jaren ontwikkeld tot een waardevolle partner van de Regio Zwolle en de provincie Gelderland. In verschillende opgaven en projecten werken we met ondernemers, onderwijs en maatschappelijke partners aan ruimtelijke en economische doelen. De samenwerking heeft eind vorig jaar zijn beslag gekregen in de samenwerkingsagenda. De activiteiten van de Regio Zwolle nemen toe, zowel op bestuurlijk als

ambtelijk vlak, en daarmee ook de activiteiten van de Kop van de Veluwe. Voor de coördinatie regio Zwolle is een accounthouder onmisbaar. Voor 2023 en 2024 is incidenteel budget beschikbaar gesteld voor 0,5 fte. We vragen nu deze formatie ook voor 2025 en 2026 beschikbaar te stellen.

Een regioteam KvdV werkt aan de opgaven uit de samenwerkingsagenda. Dit regioteam wordt gevormd door een regisseur regionale samenwerking, twee parttime ruimtelijk strategen, parttime ondersteund door een communicatieadviseur en secretariaat. Twee jaar geleden is € 35.000 beschikbaar gesteld. Toen is al aangegeven dat dit bedrag waarschijnlijk verdubbeld moet worden. Door uitbreiding van formatie op het regioteam, de onzekere deelname van Nunspeet en het Waterschap, is extra budget nodig.

Relatie met bestuursakkoord/collegeprogramma

In het bestuursakkoord is aangegeven dat samenwerking in de regio nodig is voor gemeente Elburg. “De samenwerking in Regio Zwolle en in de Kop van de Veluwe heeft voor ons een duidelijke meerwaarde.”

Draagt bij aan strategische opgave...

Puzzelen met ruimte

Budget

- Accounthouderschap € 66.000 voor de jaren 2025 en 2026
- Deelname Kop van de Veluwe: € 50.000 voor de jaren 2025 en 2026

	2025	2026	2027	2028
Incidenteel	€ 116.000	€ 116.000	-	-
Totaal	€ 116.000	€ 116.000	-	-

4.1 Programma 1: Veiligheid

Vanuit het programma Veiligheid worden in deze perspectiefnota geen voorstellen gedaan. Wel wordt de inzet op natuurbrand, burgerkracht en ondermijning geïntensiveerd. Dit wordt gedekt uit bestaande budgetten.

4.2 Programma 2: Verkeer, vervoer en waterstaat

4.2.1 Hub 't Harde

Korte omschrijving

Hub 't Harde is een van de gebiedsopgaven binnen de samenwerkingsagenda van de Kop van de Veluwe. Hub 't Harde bestaat uit het opwaarderen van het station, verbeteren van de bereikbaarheid, aansluiting met de corridor naar Flevoland en uiteindelijk het omklappen van het station. De ontwikkeling biedt kansen voor kantoorfuncties, bedrijventerrein Het Spoor en woning. Hub 't Harde dient meerdere doelen, namelijk:

- Vermindering filedruk A28 en bereikbaarheid Zwolle. Deze doelstelling komt voort uit Noord Veluwe bereikbaar;
- Toegangspoort tot de Veluwe voor recreanten;
- Duurzame mobiliteit ten behoeve van de woningbouwopgave in Elburg en Oldebroek;
- Aansluiting met de Corridor A28-Flevoland;
- Station voor defensie.

De eerste vervolgstap is het verkrijgen van cofinanciering voor de rijksbijdrage Bestuurlijke Overleggen Meerjarenprogramma Infrastructuur, Ruimte en Transport (BO MIRT). Daarin is het handelingsperspectief III (omklappen station) een belangrijke eerste stap. Dit perspectief gaat

duidelijkheid geven over de gebiedsopgave rondom het station. Dit is een belangrijke pijler voor de gesprekken die we in 2025 verwachten te gaan voeren met defensie over hun toekomstplannen. Dit vraagt een sterke projectleiding en goede ambtelijke ondersteuning.

Relatie met bestuursakkoord

Dit voorstel is een uitwerking van het bestuursakkoord.

Draagt bij aan strategische opgave...

Ruimtelijke puzzel

Budget

1. Hub 't Harde wordt ontwikkeld. Vanuit het Meerjarenprogramma Infrastructuur, Ruimte en Transport (MIRT) heeft het rijk € 1.125.000 hiervoor beschikbaar gesteld. De samenwerkingspartners moeten voor de cofinanciering hetzelfde bedrag beschikbaar stellen. Naast de gemeente Elburg gaat dat om de provincie Gelderland, Provincie Overijssel, Regio/gemeente Zwolle, Programma Noord Veluwe Bereikbaar, ProRail en NS. Het voorstel is om vanuit de gemeente Elburg voor deze cofinanciering in 2025 incidenteel budget beschikbaar te stellen van € 200.000. Deze € 200.000 kan tegelijkertijd dienen als cofinanciering voor de recreatieve elementen van Hub t Harde voor de regiodeal Veluwe.
2. Daarnaast is geld nodig voor de werkzaamheden die horen bij het BO MIRT en het Integraal Handelingsperspectief fase III. De coördinatie van de werkzaamheden vanuit het MIRT vraagt inzet vanuit de gemeente. Zowel voor uitvoering MIRT als voor het vervolg van deze gebiedsopgave op de langere termijn is 0,5 fte projectleider nodig aangevuld met 1 fte ambtelijke inzet.

	2025	2026	2027	2028
Structureel	-	-	-	-
Incidenteel	€ 387.000	€ 187.000	€ 187.000	€ 187.000
Totaal	€ 387.000	€ 187.000	€ 187.000	€ 187.000

4.2.2 Gebiedsopgave Corridor A28 - Flevoland

Korte omschrijving

Vanuit de samenwerkingsagenda Kop van de Veluwe wordt gewerkt aan gebiedsopgaven. Voor de gemeente Elburg vraagt dit in 2025 een preverkenning voor de gebiedsopgave Corridor A28 – Flevoland. Deze opgave hangt nauw samen met Elburgse projecten als Hub 't Harde, ontsluiting en ontwikkelingen Kruismaten, de woningbouwambitie en de strekdam. Ook de plannen van defensie spelen een rol. Voor de fase van de preverkenning is € 80.000 nodig voor het opstellen van een ambitiedocument. De personele capaciteit komt uit het voorstel voor Hub 't Harde.

Relatie met bestuursakkoord/collegeprogramma

In het bestuursakkoord is aangegeven dat samenwerking in de regio nodig is voor gemeente Elburg. “De samenwerking in Regio Zwolle en in de Kop van de Veluwe heeft voor ons een duidelijke meerwaarde.”

Draagt bij aan strategische opgave...

Puzzelen met ruimte

Budget

- € 80.000 incidenteel preverkenning gebiedsopgave Corridor A28 - Flevoland

	2025	2026	2027	2028
Incidenteel	€ 80.000		-	-
Totaal	€ 80.000			

4.2.3 Actualiseren beheerplan Haven

Korte omschrijving

Het beheerplan Haven is geactualiseerd. Bij de begrotingsbehandeling in november 2023 is de Voorziening Haven opgeheven, vanwege het ontbreken van een actueel beheerplan. Daarbij is aangegeven dat de voorziening wel nodig is voor de instandhouding van de haven en bijbehorende voorzieningen op de lange termijn. Het beheerplan biedt de basis voor een kwalitatief goed onderhouden passantenhaven en draagt bij aan het versterken van het toeristisch aanbod in de gemeente.

Relatie met bestuursakkoord/ collegeprogramma

Het betreft een autonome ontwikkeling.

Draagt bij aan strategische opgave...

Ruimtelijke puzzel

Budget

In te stellen voorziening Haven: € 50.000,-.

	2025	2026	2027	2028
Structureel	€ 50.000	€ 50.000	€ 50.000	€50.000
Incidenteel	-	-	-	-
Totaal	€ 50.000	€ 50.000	€ 50.000	€ 50.000

4.2.4 Actualiseren beheerplan vervoermiddelen

Korte omschrijving

De actualisatie van de reserve vervoermiddelen wordt momenteel uitgevoerd. De definitieve uitkomst wordt meegenomen in de begroting en het Meerjareninvesteringsplan 2025-2028. Voorlopig wordt volstaan met een raming van een stelpost.

Relatie met bestuursakkoord/ collegeprogramma.

Dit draagt bij aan ambities op het gebied van duurzaamheid en goede dienstverlening aan de inwoners.

Draagt bij aan strategische opgave...

Puzzelen met ruimte

Budget

	2025	2026	2027	2028
Structureel	€ 55.000	€ 55.000	€ 55.000	€ 55.000
Incidenteel	-	-	-	-
Totaal	€ 55.000	€ 55.000	€ 55.000	€ 55.000

4.3 Programma 3: Economie

4.3.1 Regio deal Veluwe (Toerisme)

Korte omschrijving

In 2024 is door het Rijk € 20.000.000 aan de Regio Deal Veluwe toegekend. We willen we aan de slag met visieontwikkeling/planvorming voor het gebied De Strekdam. De komende tijd vindt verdere uitwerking van de ideeën en overleg met het kernteam voor de Regio Deal Veluwe plaats.

Relatie met bestuursakkoord/collegeprogramma

Draagt bij aan een kwalitatieve en structurele versterking van het toeristisch aanbod in gemeente Elburg, langere verblijfsduur, ontwikkeling van routenetwerken en voorzieningen en het beter benutten van de Strekdam voor mogelijkheden te verkennen.

Draagt bij aan strategische opgave...

Puzzelen met ruimte

Budget

€ 25.000 als cofinanciering voor haalbaarheidsonderzoek Strekdam

	2025	2026	2027	2028
Structureel	-	-	-	-
Incidenteel	€ 25.000	-	-	-
Totaal	€ 25.000	-	-	-

4.3.2 Selectief toegangssysteem Havenkade

Korte omschrijving

De Havenkade is een aangenaam verblijfsgebied met veel wandelaars en met terrassen. Tegelijkertijd is het de toegang tot bedrijventerrein Kruismaten en daarmee een drukke doorgaande route voor gemotoriseerd verkeer. Dat knelt. Als oplossing heeft het college op 13 februari 2024 besloten tot periodieke afsluiting van de Havenkade. Daarbij is ook besloten tot een selectief toegangssysteem, op te voeren bij de perspectiefnota.

Relatie met bestuursakkoord/ collegeprogramma

In het collegeprogramma wordt aandacht besteed aan de wens tot veilig wandelen. Dat heeft niet alleen betrekking op het in het collegeprogramma expliciet genoemde veilig passeren van drukke wegen en het oplossen van parkeeroverlast, maar ook op een veilig verblijfsklimaat in toeristische gebieden zoals de Havenkade. Want door de autonome toename van zowel het autoverkeer als van het toerisme is er groeiende maatschappelijke behoefte om deze combinatie beter te reguleren.

Draagt bij aan strategische opgave...

Puzzelen met ruimte

Budget

Een selectief toegangssysteem vraagt een investering van € 200.000,-. Met een jaarlijkse afschrijving over tien jaar en daarbij de rente betekent dit vanaf 2026 € 26.000 aan kapitaallasten.

	2025	2026	2027	2028
Structureel	-	€ 26.000	€ 26.000	€ 26.000
Incidenteel	-	-	-	-
Totaal		€ 26.000	€ 26.000	€ 26.000

4.4 Programma 4: Onderwijs

4.4.1 Integraal Huisvestings Plan (IHP)

Korte omschrijving

Het IHP is een integraal plan voor de gehele onderwijshuisvesting binnen de gemeente Elburg. Dit plan wordt in 2024 geactualiseerd. Belangrijke redenen voor deze actualisatie zijn:

- Wens voor een nieuwe basisschool in de nieuwbouwwijk Horstkamp;
- Wens voor verplaatsing CNS de Regenboog naar MFA Doornspijk -> de meerkosten hiervan worden gedragen door het project MFA;
- Ruimtegebrek Van Kinsbergen college;
- Extra bijdrage onderhoudsreserve Scola;
- Extra budget renovatie Nuborgh Lamberts Franckens;
- Verduurzaming schoolgebouwen;
- Stijging van de bouwkosten.

Relatie met bestuursakkoord/collegeprogramma

Dit is een wettelijke verplichting voor de gemeente.

Draagt bij aan strategische opgave...

Puzzelen met ruimte/borging van een goed functionerend sociaal domein.

Budget

Een voorstel voor de herijking van het IHP wordt na het zomerreces van 2024 aangeboden aan de raad. De uiteindelijke financiële opgave is afhankelijk van de keuze die de gemeenteraad dan maakt. Op basis van het huidige IHP zal als gevolg van inflatie in ieder geval een aanvullende storting noodzakelijk zijn van € 175.000. Bij deze aanvullende storting is geen rekening gehouden met tijdelijke huisvesting en onvoorziene zaken. Ook zijn er nog geen middelen gereserveerd voor de nieuwbouw van een basisschool in de wijk Horstkamp. Deze school is wel onderdeel van het ontwerp van deze wijk.

In deze Perspectiefnota wordt in afwachting van het afzonderlijke raadsvoorstel over het IHP naast het minimale scenario een p.m. raming opgenomen voor mogelijke aanvullingen op basis van besluitvorming in de gemeenteraad in het najaar van 2024.

	2025	2026	2027	2028
Structureel	€ 175.000	€ 175.000	€ 175.000	€ 175.000
Structureel	p.m.	p.m.	p.m.	p.m.
Incidenteel	-	-	-	-
Totaal	€ 175.000	€ 175.000	€ 175.000	€ 175.000

4.5 Programma 5: Sport, cultuur en recreatie

4.5.1 Sportbeleid

Korte omschrijving

Het sportbeleid is, in overeenstemming met de afspraken uit het collegeprogramma, opgesteld in samenwerking met sportverenigingen, inwoners en maatschappelijke partners. Daarnaast is in het beleidsplan 'Samen leven, Samen doen!' (2023) is de ambitie opgenomen om in te zetten op het

versterken van de sociale basis. Uiteraard zetten wij nu ook al in op sport en bewegen maar een beleidsmatig kader ontbreekt.

Het draaiend kunnen houden van verenigingen staat met regelmaat onder grote druk.

Sportverenigingen kunnen op beperkte inzet van vrijwilligers rekenen. Zij hebben allereerst belang bij het in stand houden van de eigen vereniging. Om te faciliteren in het versterken van de verenigingen is professionele inzet nodig. Pas als de basis binnen de eigen vereniging op orde is, hebben verenigingen de mogelijkheid om breder te kijken naar maatschappelijke opgaven. Voor de inzet van een verenigingsondersteuner en voor het kunnen uitvoeren van activiteiten is extra budget nodig.

Een uitbreiding van het budget is naast bovenstaande bedoeld om het beleid in te zetten als afwegingskader. Als iemand een goed initiatief heeft, wat past bij het Sportbeleid, dan is er ruimte om dat initiatief financieel te ondersteunen.

Relatie met bestuursakkoord/collegeprogramma

In het bestuursakkoord wordt aandacht gevraagd voor leefstijl en gezond opgroeien. Sport en bewegen wordt daarbij genoemd als belangrijk middel. In het collegeprogramma is afgesproken een Sportbeleid te ontwikkelen en uit te voeren.

Draagt bij aan strategische opgave...

Borging van een goed functionerend sociaal domein

Budget

Voor de inzet van verenigingsondersteuning en voor het uitvoeren van activiteiten is € 70.000 nodig. Het budget kan gedekt worden uit de reserve sociaal domein. De aanvraag is voor de jaren 2025 en 2026. Na twee jaar zal een evaluatie van de inzet plaatsvinden en gekeken worden wat structureel nodig is om de verenigingen te ondersteunen.

	2025	2026	2027	2028
Structureel	-	-	-	-
Incidenteel	€ 70.000	€ 70.000	-	-
Totaal	€ 70.000	€ 70.000	-	-

4.5.2 Themajaren cultuur en Kroonjaar 80 jaar vrijheid

Korte omschrijving

In de gemeente Elburg wordt aan de hand van een (cultureel) thema samengewerkt aan een jaarlijks cultureel programma van activiteiten van instellingen en verenigingen in de gemeente. De themajaren zijn succesvol en een aanvulling op bestaande activiteiten.

2025 is het jaar waar het thema 'Vrede en Vrijheid, Herdenken, Beseffen en Beleven' niet alleen in de gemeente Elburg maar ook landelijk 'gevierd' wordt. Diverse partijen houden zich bezig met activiteiten binnen het onderwerp 'Vrijheid', o.a.:

- Het is de bedoeling dat 2025 een jaarrond gevulde activiteitenkalender gerealiseerd wordt zoals dit inmiddels meerdere jaren in de vorm en uitvoering van de 'themajaren' wordt gewerkt. Onderdeel van deze activiteitenkalender is bijvoorbeeld het organiseren van een route met militaire voertuigen op 19 april 2025; de dag dat 80 jaar geleden de gemeenten zijn bevrijd. Inwoners en scholen worden hierbij betrokken.
- Omdat een aantal beoogde activiteiten aansluiten bij provinciale doelen, wordt ook geprobeerd om een beroep te doen op een provinciale cofinanciering.

- Sjoel Elburg werkt aan een project 'Vrijheid en Verzet' om leerlingen van het VO de geschiedenis rond het Joodse Verleden te vertellen en hierover in gesprek te gaan. De huidige situatie in de wereld, antisemitisme, de tweede wereldoorlog, zijn onderwerpen van gesprek met en tussen deze jongeren.
- Vrijheid hebben we in de gemeente ook gekregen door bescherming tegen het water; de watersnoodramp in 1825 wordt in 2025 herdacht. Een theatervoorstelling is hiervoor in de maak. De voorstelling zal in Doornspijk worden opgevoerd.

De thema's voor de themajaren na 2025 zijn nog niet bekend.

Relatie met bestuursakkoord/collegeprogramma

Nieuwe wens

Draagt bij aan strategische opgave...

-

Budget

De themajaren sluiten aan bij de beleidsnota's 'Spots op Elburg' én 'Samen Leven, Samen Doen' maar kent nog geen structureel budget. Voorstel is om voor dit onderwerp voor 2025 en 2026 budget op te nemen. Een volgende collegeperiode kunnen mogelijk andere keuzes gemaakt worden.

Het kroonjaar 80 jaar vrijheid is een incidentele gebeurtenis.

- Themajaren cultuur: €25.000
- Kroonjaar 80 jaar vrijheid: €25.000

	2025	2026	2027	2028
Structureel	-	-	-	-
Incidenteel	€ 50.000	€ 25.000	-	-
Totaal	€ 50.000	€ 25.000	-	-

4.5.3 Oorlogsslachtoffers en veteranen

Korte omschrijving

- *Namen-monumenten*
De namen-monumenten van oorlogsslachtoffers vraagt om aanpassing en aanvulling. Uit de lopende inventarisatie blijkt dat een aantal namen níet vermeld staan, een aantal namen niet goed leesbaar meer zijn én ook niet goed vermeld staan. Het project rond de actualisatie-inventarisatie loopt. Voor de aanpassingen/vervanging/aanvullingen van de namen-monumenten wordt een éénmalige bijdrage gevraagd.
- *Monument oorlogsslachtoffers 't Harde*
In 't Harde is op dit moment nog geen monument met de namen van de oorlogsslachtoffers. Er wordt gekeken of dit gerealiseerd kan worden.
- *Witte anjerperk*
In 2019 is het Nationaal Comité Veteranendag begonnen met de oproep aan de Nederlandse gemeenten om hun veteranen te eren. Hierbij wordt gevraagd een speciaal 'Witte anjerperk' in de gemeente te realiseren wat bloeit in de weken voorafgaand aan de Nederlandse Veteranendag die elk jaar op de laatste zaterdag van juni plaatsvindt. In de gemeente Elburg wonen 222 veteranen die niet meer in actieve dienst zijn en 35 veteranen die nog wel in actieve

dienst zijn. Het Witte anjerperk wordt gekoppeld aan de ontwikkeling van educatiemateriaal binnen het Voortgezet Onderwijs.

Relatie met bestuursakkoord/collegeprogramma

Nieuwe wens

Draagt bij aan strategische opgave...

Nieuwe wens

Budget

	2025	2026	2027	2028
Structureel	-	-	-	-
Incidenteel	€ 30.000	-	-	-
Totaal	€ 30.000	-	-	-

4.5.4 Voetbalvelden ESC

Korte omschrijving

Drie kunstgras voetbalvelden van ESC zijn aan vervanging toe. Daarnaast heeft de raad bij motie van 9 oktober 2023 uitgesproken dat er een vijfde veld moet komen. Op dit moment opteren we voor een grasveld. Over dit 5e veld en over de verdeling van de totale kosten zijn we in gesprek met ESC.

Relatie met bestuursakkoord/collegeprogramma

Het bestuursakkoord zet in op een gezonde leefstijl. Sport en dus ook sportvoorzieningen is hier een belangrijk onderdeel van.

Draagt bij aan strategische opgave...

Borging van een goed functionerend sociaal domein

Budget

In afwachting van het lopende onderzoek naar de optimalisering van het accommodatiebeleid wordt voor het renoveren van de kunstgrasvelden en de aanleg van een 5e veld een stelpost geraamd ter hoogte van € 100.000. Verdere uitwerking volgt in de begroting.

	2025	2026	2027	2028
Structureel	-	€ 100.000	€ 100.000	€ 100.000
Incidenteel	-	-	-	-
Totaal	-	€ 100.000	€ 100.000	€ 100.000

4.6 Programma 6: Sociaal domein

4.6.1 Minimaregelingen

Korte omschrijving

- De raad wenst meer besteding van het budget van het volwassenen- en kindpakket. De volwassenen hebben recht bij een inkomen tot 110% van de bijstandsnorm. Dit verhogen we naar 120%.
- Daarnaast is de individuele inkomenstoeslag nu alleen voor inwoners met een inkomen op bijstandsniveau. Dit verhogen we – net als vele gemeenten – naar 120% van de bijstandsnorm.
- Als we daarbij het bedrag van de individuele inkomstentoeslag ook verhogen, hoeven we geen bijzondere bijstand voor duurzame gebruiksgoederen meer te verstrekken. Dat is namelijk een ingewikkelde regeling met draagkrachtberekeningen. Het is tijdrovend in de uitvoeringspraktijk,

administratief belastend voor inwoners (aanleveren bewijsstukken) en lastig uit te leggen vanwege de ingewikkeldheid van de regeling. Opplussen bij de bestaande individuele inkomenstoelag is dan eenvoudiger.

Er komt een onderzoek naar een klantvriendelijker regeling vanuit het oogpunt van klantgericht uitvoeren van de regelingen en vanuit vertrouwen naar de inwoners. Afhankelijk van de uitkomsten van dit onderzoek, wordt op dit moment incidenteel budget voor de jaren 2025 en 2026 gevraagd.

De lasten worden gedekt uit het beschikbare budget, een efficiencywinst en de reserve sociaal domein. In het najaar volgt een afzonderlijk raadsvoorstel.

Relatie met bestuursakkoord/collegeprogramma

Zowel het bestuursakkoord als het collegeprogramma beschrijft dat de gemeente Elburg een sociale gemeente wil zijn, waar de minimaregelingen op peil moeten zijn.

Draagt bij aan strategische opgave...

Borging van een goed functionerend sociaal domein

Budget

- a. €76.550
- b. €55.000
- c. €20.000

De dekking van dit voorstel komt uit de reserve sociaal domein.

	2025	2026	2027	2028
Structureel	-	-	-	-
Incidenteel	€ 152.000	€ 152.000	-	-
Totaal	€ 152.000	€ 152.000	-	-

4.6.2 Ondersteunen en versterken preventie en sociale basis

Korte omschrijving

- *Laaggeletterdheid*
In samenwerking met de bibliotheek (het Taalpunt), lokale organisaties en het onderwijs geven we uitvoering aan de gezamenlijke uitvoeringsagenda ter versterking van de basisvaardigheden van de inwoners uit gemeente Elburg. Hierbij hebben we extra aandacht voor autochtonen. De pilot voor laaggeletterdheid is verlengd met 2 jaar, tot en met 2025. Om mensen te bereiken is extra inzet hard nodig. De gerichte benadering van de pilot is effectief bewezen en daar willen de samenwerkingspartners graag mee doorgaan aangezien laaggeletterdheid een structurele opgave is.
- *Programma Vitaal en waardig ouder worden*
Het programma vitaal en waardig ouder worden biedt richting in de strategische keuzes die komende jaren gemaakt worden. Deze keuzes dragen bij aan het vitaal en waardig ouder worden in gemeente Elburg, ondanks de dubbele vergrijzing en de arbeidstekorten die op ons af komen. Het programma geeft daarnaast focus aan de jaarlijkse uitvoeringsafspraken met organisaties, verenigingen en ouderen zelf. In februari 2024 is het programma door het college vastgesteld.

- *Extra preventieve inzet jeugd*

Vanuit het Nationaal Programma Onderwijs (de NPO middelen) en de preventiemiddelen die door de gemeenteraad in 2021 beschikbaar zijn gesteld zijn er een aantal preventieve activiteiten ingezet. Deze preventieve inzet is er met name op gericht om de mentale gezondheid en weerbaarheid van de jongeren in gemeente Elburg te vergroten. Er zijn 3 activiteiten die we inzetten; het betreft de inzet van jongerenwerk op het voortgezet onderwijs, extra openstelling van jongerenontmoetingsplek @Roberts en extra en flexibele inzet van het jongerenwerk van Stichting Wiel. Deze inzet loopt nu ruim een schooljaar en we zien een positieve bijdrage aan het welzijn van onze jongeren. Om die reden willen we deze activiteiten structureel uit te laten voeren.

- *Kwiek-Nu*

Kwiek-Nu is vraaggerichte vrije tijdsinvulling- en dagbesteding waar de 55-plusser ondersteuning bij kan krijgen. Waar wordt de 'kwiekvrager' blij van en welke talenten en kwaliteiten kunnen benut worden? Vanuit die uitgangspunten wordt samen gekeken naar en goede match. Er zijn dankzij deze methode al mooie matches tot stand gekomen.

Relatie met bestuursakkoord/collegeprogramma

De gemeenteraad heeft uitgesproken dat preventie belangrijk is, zeker voor de doelgroep Jeugd. Deze oproep sluit aan bij landelijke en regionale ontwikkelingen zoals, GALA, IZA en OKO waarbij jeugd en jongeren als specifieke doelgroep benoemd wordt. Ook het collegeprogramma heeft Jeugd als een van de speerpunten benoemd. Daarnaast dragen de pilot voor laaggeletterdheid en het programma vitaal en waardig ouder worden bij aan preventie en inzet op ondersteuning voor de maatschappelijke ontwikkelingen en strategische opgaven.

Draagt bij aan strategische opgave...

Borging van een goed functionerend sociaal domein

Budget

- Voor het programma Vitaal ouder worden en laaggeletterdheid vanaf 2025 jaarlijks structureel € 30.000.
- Voor de extra preventieve inzet jeugd vanaf 2026 jaarlijks structureel € 65.000.
- Voor Kwiek-Nu wordt een structurele ophoging van de subsidie voor WIEL gevraagd van € 15.000 vanaf 2027.

Het voorstel zal gedekt worden uit de reserve sociaal domein.

	2025	2026	2027	2028
Structureel	€ 30.000	€ 95.000	€ 110.000	€ 110.000
Incidenteel	-	-	-	-
Totaal	€ 30.000	€ 95.000	€ 110.000	€ 110.000

4.6.3 Huisvesting Centrum Jeugd en Gezin

Korte omschrijving

Het CJG is gehuisvest in 't Huiken. Al geruime tijd is het aantal werkplekken onvoldoende en zijn passende gesprekskamers beperkt beschikbaar. Uitbreiding van werkplekken binnen 't Huiken is er niet. Daarom is gekeken naar een tweede locatie voor het CJG. Het oude gebouw van de bibliotheek op 't Harde, aan de Herenveldweg, is als geschikte locatie gevonden. Wel zijn er aanpassingen nodig om van de huidige situatie passende werkplekken te maken. De gemeente heeft samen met het CJG en

aannemers gekeken naar de mogelijkheden. Het beoogde pand is van de gemeente Elburg. Een aankoop is niet aan de orde. Wel moet het pand aangepast worden om tot geschikte werkplekken en gesprekskamers te komen.

Relatie met bestuursakkoord/collegeprogramma

Nieuwe wens

Draagt bij aan strategische opgave...

Borging goed functionerend sociaal domein

Budget

Een investering van € 250.000,- -> kapitaalslasten van € 18.000,-

	2025	2026	2027	2028
Structureel	€ 18.000	€ 18.000	€ 18.000	€ 18.000
Incidenteel	-	-	-	-
Totaal	€ 18.000	€ 18.000	€ 18.000	€ 18.000

4.6.4 Woonvoorzieningen preventie Maatschappelijke Opvang/Beschermd Wonen

Korte omschrijving

In het kader van preventie beschermd wonen/maatschappelijke opvang staan we voor de opgave om woonvoorzieningen te realiseren. Het gaat om de volgende voorzieningen:

- Woonvoorzieningen voor spoedzoekers (sociaal domein)
- Maatwerkwonen
- Tijdelijke maatwerkplekken

De eerste twee passen onder- en vloeien voort uit het gemeentelijk doelgroepenbeleid.

De laatste komt voort uit de grote druk op de maatschappelijke opvang, waardoor de capaciteit qua volume niet toereikend is en mensen met intensieve gedragsproblematiek soms niet passend opgevangen kunnen worden binnen de opvang.

Relatie met bestuursakkoord/collegeprogramma

Voor spoedzoekers en maatwerkwonen geldt dat de opgave al langer benoemd is in het gemeentelijk doelgroepenbeleid (en de Regionale beleidsnota MO/BW). Voor tijdelijke maatwerkplekken geldt dat het een autonome ontwikkeling is.

Draagt bij aan strategische opgave...

Borging van een goed functionerend sociaal domein/puzzelen met ruimte

Budget

De gevraagde middelen zijn onzeker en afhankelijk van verschillende factoren en keuzes. Dit vraagt nog nadere uitwerking. Naar verwachting gaat het om een bedrag van € 1.500.000. Tegelijkertijd zijn deze woonvoorzieningen al langere tijd noodzakelijk. De middelen vanuit de overschotten MO/BW van de afgelopen jaren zijn voor dit doel in de reserve sociaal domein gestort en worden in dit voorstel vanuit de reserve sociaal domein gedekt.

	2025	2026	2027	2028
Structureel	-	-	-	-
Incidenteel	€ 1.500.000	-	-	-
Totaal	€ 1.500.000	-	-	-

4.6.5 Visie en ambitie inwonersparticipatie

Korte omschrijving

Het goed richten en inrichten van inwonersparticipatie vraagt tijd en capaciteit. De afgelopen jaren zijn stappen gezet op het gebied van inwonersparticipatie. Een online participatieplatform is gerealiseerd en de participatiecultuur is versterkt. Ook is gewerkt aan een subsidieregeling voor inwonersinitiatieven. Tot op heden ontbreekt het echter aan een gedeelde en gedragen ambitie, visie en beleid door gemeenteraad, college en organisatie op het gebied van inwonersparticipatie binnen de gemeente Elburg. Om dit te realiseren, is budget nodig.

Relatie met bestuursakkoord/collegeprogramma

Inwonersparticipatie is één van de twaalf speerpunten uit het collegeprogramma.

Draagt bij aan strategische opgave...

Dienstverlening voor de inwoners van gemeente Elburg

Budget

Vanuit de gemeente € 20.000. Daarnaast wordt gekeken of er vanuit de provincie Gelderland aanvullende subsidie beschikbaar is om dit proces te ondersteunen. Dit lijkt kansrijk.

	2025	2026	2027	2028
Structureel	-	-	-	-
Incidenteel	€ 20.000	-	-	-
Totaal	€ 20.000	-	-	-

4.6.6 MFA Doornspijk

Korte omschrijving

De gemeente werkt samen met Doornspijkers aan een plek waar inwoners elkaar kunnen ontmoeten. Deze plek moet ervoor zorgen dat de inwoners in Doornspijk een plek hebben om elkaar op te zoeken en daarmee de vereenzaming van de inwoners tegen te gaan. Een plek waar ruimte is voor het verenigingsleven en gezelligheid. Een plek waar functies slim worden gecombineerd en die voorzieningen een plek geeft in Doornspijk. Kortom, we werken aan een Multifunctionele accommodatie (MFA) voor Doornspijk.

Relatie met bestuursakkoord/collegeprogramma

Het realiseren van een multifunctionele accommodatie is onderdeel van het bestuursakkoord.

Draagt bij aan strategische opgave...

Borging van een goed functionerend sociaal domein / Puzzelen met ruimte

Budget

Investeringsbudget: € 12.520.700. De totale lasten (investering en exploitatie) bedragen € 717.000, (op basis van een annuïtaire berekening en daarmee afwijkend van de huidige financiële verordening). In 2027 zijn de rente kosten € 200.000. Vanaf 2028 is voor de kapitaalslasten € 717.000 structureel nodig. Voor 2024 is er nog voldoende voorbereidingskrediet. In 2025 verwachten we € 600.000 nodig te hebben voor onder meer grondverwerving en Europese aanbesteding. Dit wordt bekostigd uit het investeringsbudget en zal meegenomen bij de uitwerking van de begroting. Hierover volgt een afzonderlijk raadsvoorstel.

2025	2026	2027	2028

Structureel lasten	-	-	€ 200.000	€ 717.000
	-	-	-	-
Totaal	-	-	€ 200.000	€ 717.000

4.7 Programma 7: Volksgezondheid en milieu

4.7.1 Nieuwe milieu uitvoeringstaken Omgevingswet

Korte omschrijving

Met de Omgevingswet zijn verschillende milieu-uitvoeringstaken overgegaan van bevoegd gezag en/of anderszins nieuw voor de gemeente. Het college heeft op 13 februari 2024 besloten deze uitvoeringstaken te beleggen bij de OD Veluwe en de structurele kosten mee te nemen bij de perspectiefnota. Het betreft vooral bodemtaken.

Een tweede nieuwe taak is het beheersen van het geluid van gemeentewegen middels de systematiek van de basisgeluidemissies (BGE). Voor het opstellen van een BGE is een actueel verkeersmodel nodig. Gemeente Elburg heeft een dergelijk model niet. Met een BGE kunnen we actuele informatie aanleveren ten behoeve van akoestische onderzoeken voor projecten en ruimtelijke plannen. Dit is zowel voor onze inwoners, onze bedrijven als voor onszelf essentieel.

Bestuursakkoord/collegeprogramma

De inwerkingtreding van de Omgevingswet brengt een aantal extra milieutaken onder het bevoegd gezag van de gemeente. Vooral binnen de thema's geluid en bodem gaat het om een aanzienlijke inspanning. De provinciale bodemtaken komen over naar de gemeente en voor geluid is een nieuw systeem van monitoring vereist dat wezenlijke inzet vraagt.

Beide extra taken kennen nog geen structurele financiële compensatie vanuit het Rijk. Wel is afgesproken dat VNG samen met de gemeenten monitort wat de benodigde inzet is en zal (waarschijnlijk) te zijner tijd financiële compensatie vorm krijgen binnen de algemene uitkering gemeentefonds

Draagt bij aan strategische opgave...

Ruimtelijke puzzel

Budget

Bodemtaken € 30.000 structureel. Afhankelijk van de monitoring en verdere inventarisatie van de geluidtaken zal in de loop van de tijd duidelijk worden of dit voldoende is.

Geluidtaken: € 40.000 incidenteel voor het opstellen van een BGE en € 10.000 structureel voor het actueel houden ervan.

In afwachting van de bekostiging van het rijk worden alleen voor 2025 middelen geraamd.

	2025	2026	2027	2028
Structureel	€ 40.000	-	-	-
Incidenteel	€ 40.000	-	-	-
Totaal	€ 80.000	-	-	-

4.8 Programma 8: Volkshuisvesting, ruimtelijke ordening en stedelijke vernieuwing

4.8.1 Woningbouwopgave

Korte toelichting

De opgave volkshuisvesting in Nederland is groot. In de Kop van de Veluwe moeten 5.000 woningen komen. In Noord-Veluws verband wil de provincie 12.000 tot 19.000 woningen gaan bouwen.

Gemeente Elburg draagt bij aan de woningbouwopgave. De ambitie is om woningen te bouwen voor alle doelgroepen, zo mogelijk in alle kernen. De gemeente zet in op uitbreidingslocaties, flexwonen en meer (geclusterde) woningen in het buitengebied. Onlangs heeft het college voor circa 900 woningen de wet voorkeursrecht gemeenten toegepast.

De grote inzet op woningbouw vraagt om veel extra capaciteit en de kosten hiervan zijn hoog. Het gaat om de inzet van projectleiders, projectsecretaris, communicatie en participatie, planeconoom, jurist, civiele projectleider, verkeerskundige, ruimtelijk ontwikkelaar en een stedenbouwkundige.

Uitgangspunt is dat de gemeente waar mogelijk werk wegzet in de markt. De gemeente zelf heeft een toetsende en regisserende rol. Veel van de werkzaamheden vallen binnen de grondexploitatie en kunnen daaruit bekostigd worden. Hiervoor volgt een apart voorstel om 4,5 fte uit de grondexploitatie te dekken. Wel leidt dit tot een groter risico, zie hiervoor de risicoparagraaf.

De opgelegde Wvg ten behoeve van de bouw van 900 woningen brengt op korte termijn veel extra werk met zich mee voor grondzaken. Daarnaast besteden we veel werk uit voor reguliere, relatief eenvoudige werkzaamheden. Het gaat om grondaankopen, opstellen van anterieure overeenkomsten, kostenverhaalsregelingen, opstellen van grondexploitaties. Extra capaciteit op korte termijn is nodig.

Naast onze eigen woningbouwopgave werken we in 2025 ook aan de woondeal 2.0, de Woonzorgvisie en aan een uitvoeringsagenda om de ambities daadwerkelijk te kunnen realiseren. De uitvoeringsagenda is nodig als subsidieaanvraag richting de provincie. De gemeente moet zorgen voor cofinanciering. Het streven is om dit binnen de bestaande middelen te realiseren.

Relatie met bestuursakkoord/collegeprogramma

In het bestuursakkoord staat de ambitie van meer woningen bouwen voor alle doelgroepen. Dit is één van de twaalf speerpunten van het college.

Draagt bij aan strategische opgave...

Puzzelen met ruimte

Budget

- 4,5 fte financiering uit de grondexploitatie (in deze perspectiefnota niet opgevoerd)
- 0,5 fte grondzaken/juridisch (gemeentelijke taak)

	2025	2026	2027	2028
Structureel	€ 50.000	€ 50.000	€ 50.000	€ 50.000
Incidenteel	-	-	-	-
Totaal	€ 50.000	€ 50.000	€ 50.000	€ 50.000

5. Financiën

In dit hoofdstuk gaan we in op de financiën. We staan stil bij de financiële uitgangsspositie, welke financiële ontwikkelingen er aan komen en welke oplossingsrichting er mogelijk is.

5.1 Financiële uitgangspositie

Op 14 november 2023 heeft de gemeenteraad de Programmabegroting 2024 vastgesteld. De begroting had een klein positief meerjarig saldo. De huidige vastgestelde meerjarenraming ziet er als volgt uit:

Financieel kader				
(Bedragen x € 1.000)	2025	2026	2027	2028
Programmabegroting 2024	48 V	0	4 V	4 V

5.2 Financiële ontwikkeling

Na de vaststelling van de Programmabegroting 2024 zijn autonome ontwikkelingen opgenomen in de najaarsrapportage. Daarnaast hebben de september- en decembercirculaire 2023 ook een structureel effect op het financiële kader.

Toelichting september- en decembercirculaire 2023

Na het opstellen van de begroting 2024 zijn er twee circulaire verschenen die een structureel effect hebben bij de Perspectiefnota. In de septembercirculaire worden vanaf het jaar 2027 extra middelen beschikbaar gesteld voor nieuw beleid en autonome groei (volume accres). Voor 2027 gaat het voor de gemeente Elburg om € 700.000 en in 2028 loopt dit verder op naar € 1.400.000. Daartegenover staan diverse kortingen vanaf 2025 voor een totaalbedrag van € 250.000. Dit bedrag loopt op in 2028 tot ca. € 350.000. De korting betreft een aanpassing van de uitkeringsfactor, een lagere toevoeging aan het gemeentefonds in het kader van het btw-compensatiefonds en een paar hoeveelheidsverschillen. De effecten van de circulaire zijn verwerkt in de voorjaarsrapportage.

Voorjaarsrapportage

De voorjaarsrapportage laat, naast het structurele effect van de najaarsnota en de circulaire van het gemeentefonds, een structureel voordeel zien van € 120.000. In de voorjaarsnota van het rijk is de opschalingskorting vanaf 2026 komen te vervallen. In 2025 kort het rijk extra op de gemeenten om de rijksbegroting sluitend te krijgen. Het effect is lastig te becijferen. De uitleg van de VNG geeft aan dat de gemeente Elburg in 2025 een korting krijgt van € 675.000 en dat vanaf 2026 het gemeentefonds met € 840.000 zal toenemen. De mutaties zullen worden verwerkt in de meicirculaire. Dit leidt samen tot een bijgesteld kader.

Bijgesteld Financieel kader				
(Bedragen x € 1.000)	2025	2026	2027	2028
Programmabegroting 2024	48 V	0	4 V	4 V
Najaarsrapportage 2023	10 N	10 N	10 N	10 N
Voorjaarsrapportage incl. circulaire	130 N	184 N	455 V	1.164 V
Begrotingsruimte na voorjaarsrapportage	92 N	194 N	449 V	1.158 V
Vrijval kapitaallasten in 2028	-	-	-	19 V
OZB 2028 (inflatiecorrectie)	-	-	-	165 V
Effect afschaffing opschalingskorting	750 N	840 V	840 V	840 V
Totaal financieel kader	842 N	646 V	1.289 V	2.182 V

5.3 Omvang effect nieuw beleid en autonome ontwikkelingen

In onderstaande tabel staan alle voorstellen op een rij. Dit zijn geen nieuwe voorstellen, maar de voorstellen die genoemd worden in hoofdstuk 4. De voorstellen zijn op programma volgorde in tabel verwerkt.

Voorstel			2025	2026	2027	2028
Programma 0: Bestuur en ondersteuning						
4.0.1	Renovatie gemeentehuis	i/s	-	-500.000	-200.000	497.000
4.0.2	Uitvoering programma dienstverlening 2024-2028 – wettelijke verplichtingen	i/s	115.000	55.000	55.000	55.000
4.0.3	Verbeteren informatiemanagement	i/s	160.000	50.000	50.000	50.000
4.0.4	Voldoen aan kaders voor informatiebeveiliging en gegevensbescherming	i/s	146.000	p.m.	p.m.	p.m.
4.0.5	Implementatie NIS2	i/s	-	85.000	85.000	85.000
4.0.6	Binden en boeien van medewerkers	i/s	97.000	235.000	265.000	182.000
4.0.7	Uitbreiding capaciteit griffie	s	32.000	32.000	32.000	32.000
4.0.8	Regionale Samenwerking	s	116.000	116.000	-	-
Programma 2: Verkeer, vervoer en waterstaat						
4.2.1	Hub 't Harde	i	387.000	187.000	187.000	187.000
4.2.2	Gebiedsopgave corridor A28 - Flevoland	i	80.000	-	-	-
4.2.3	Actualiseren beheerplan Haven	s	50.000	50.000	50.000	50.000
4.2.4	Actualiseren beheersplan vervoermiddelen	s	55.000	55.000	55.000	55.000
Programma 3: Economie						
4.3.1	Regio deal Veluwe	i	25.000	-	-	-
4.3.2	Toegangssysteem Havenkade	s	-	26.000	26.000	26.000
Programma 4: Onderwijs						
4.4.1	Integraal Huisvestings Plan (IHP)	s	175.000	175.000	175.000	175.000
4.4.1	Integraal Huisvestings Plan (IHP)	s	pm	pm	pm	pm
Programma 5: Sport, cultuur en recreatie						
4.5.1	Sportbeleid	i	70.000	70.000	-	-
4.5.1	Dekking reserve SD	i	-70.000	-70.000	-	-
4.5.2	Themajaar cultuur en kroonjaar 80 jaar vrijheid	i	50.000	25.000	-	-
4.5.3	Oorlogsslachtoffers en veteranen	i	30.000	-	-	-
4.5.4	Voetbalvelden ESC	s	-	100.000	100.000	100.000
Programma 6: Sociaal domein						
4.6.1	Minimaregelingen	i	152.000	152.000	-	-
4.6.1	Dekking reserve SD		-152.000	-152.000		

4.6.2	Ondersteunen en versterken preventie en sociale basis	s	30.000	95.000	110.000	110.000
4.6.2	Dekking reserve SD	s	-30.000	-95.000	-110.000	-110.000
4.6.3	Huisvesting Centrum Jeugd en Gezin	s	18.000	18.000	18.000	18.000
4.6.4	Woonvoorzieningen preventie MO/beschermd wonen	i	1.500.000	-	-	-
4.6.4	Dekking reserve SD	i	-1.500.000	-	-	-
4.6.5	Visie en ambitie inwonersparticipatie	i	20.000	-	-	-
4.6.6	MFA Doornspijk	s	-	-	200.000	717.000
Programma 7: Volksgezondheid en milieu						
4.7.1	Nieuwe milieu uitvoeringstaken omgevingswet	i	80.000	-	-	-
Programma 8: Volkshuisvesting, Ruimtelijke Ordening en Stedelijke Vernieuwing						
4.8.1	Woningbouwopgave	s	50.000	50.000	50.000	50.000
TOTAAL effect voorstellen			1.686.000	759.000	1.148.000	2.279.000

Nieuw beleid afgezet tegen financieel kader

In onderstaande tabel is het totaaloverzicht gegeven van het financieel kader, het effect van de voorstellen en de te vinden financiële dekking.

	2025	2026	2027	2028
Totaal financieel kader	-842.000	646.000	1.289.000	2.182.000
Totaal effect voorstellen	1.686.000	759.000	1.148.000	2.279.000
Te vinden dekking	2.528.000	113.000	-141.000	97.000

5.4 Financiële dekking

In onderstaande tabel is weergegeven welke financiële dekking gevonden is voor de voorstellen die zijn genoemd in hoofdstuk 4.

	2025	2026	2027	2028
Aanvulling reserve onderwijshuisvesting met 4 miljoen vanuit reserve precarioheffing	160.000	160.000	160.000	160.000
Inzet deel saldo jaarrekening 2023	1.590.000			
Ozb 2027 3% en 2028 1,5% (inflatiecorrectie)			75.000	
Inzet algemene reserve	778.000			
Totaal	€ 2.528.00	€ 160.000	€ 235.000	€ 160.000
Financiële uitkomst perspectiefnota	2025	2026	2027	2028
	€ 0	€ 47.000 V	€ 376.000 V	€ 63.000 V

V = voordeel N = nadeel

5.4.1 Toelichting op financiële dekking

Hierna volgt een korte toelichting op de financiële dekking. We gaan de genoemde dekkingsmogelijkheden stuk voor stuk langs.

Reserve precariobelasting

De reserve precariobelasting kan ingezet worden voor de dekking van de kapitaallasten in het kader van de onderwijshuisvesting voor een periode van 25 jaar. Dit past bij de al eerder ingezette lijn om de precarioreserve onder andere in te zetten voor verduurzaming van onderwijsgebouwen.

Saldo jaarrekening 2023

Het saldo van de jaarrekening 2023 kan ingezet als dekkingsmiddel voor het nieuwe beleid in deze perspectiefnota. Het voorlopige saldo bedraagt € 1,590 miljoen en kan ingezet worden om het tekort in 2025 deels op te vangen.

OZB

De OZB wordt voor 2027 vastgesteld van 1,5% naar 3% . Daarmee komt de OZB op het inflatieniveau. Voor 2028 wordt de OZB vastgesteld op 1,5% (CBS-cijfer voor de inflatiecorrectie is echter 3%). Dit levert een incidenteel voordeel op in 2027.

Algemene reserve

Voor 2025 wordt het resterende tekort incidenteel gedekt uit de algemene reserve.

Stand reserves na dekking financiële voorstellen

1. Algemene reserve	- eindstand na dekking voorstellen:	€ 11,3 miljoen
2. Reserve Precarioheffing	- eindstand na dekking voorstellen:	€ 0
3. Reserve Sociaal Domein	- eindstand na dekking voorstellen:	€ 9,2 miljoen

Voor de inzet van de reserve sociaal domein is advies gevraagd aan de adviesraad sociaal domein. Het advies en de reactie van het college op het advies worden als bijlagen bij de perspectiefnota aan de raad aangeboden. Om de adviesraad zoveel mogelijk tegemoet te komen wordt de reserve sociaal domein ingezet voor thema's en wensen die betrekking hebben op het sociaal domein. De directe koppeling tussen de reserve sociaal domein en het MFA is losgelaten.

De reserve sociaal domein wordt via de voorjaarsrapportage 2024 ingezet voor de jeugdhulp. Verder wordt de reserve sociaal domein in deze perspectiefnota ingezet voor huisvesting spoedzoekers, sportbeleid en het versterken van preventie en de sociale basis. In onderstaande tabel is het overzicht opgenomen:

Stand reserve sociaal domein 31-12-2023		€ 11.997.000
Voorjaarsrapportage 2024: jeugd		€ 500.000
Huisvesting Spoedzoekers		€ 1.500.000
Sportbeleid		€ 140.000
Minimaregelingen		€ 304.000
Ondersteunen, versterken, preventie en sociale basis		€ 345.000
Stand reserve sociaal domein na Perspectiefnota 2024		€ 9.208.000

5.5 Financiële risico's

De volgende financiële risico's zijn in beeld:

- In de uitwerking is uitgegaan van de correctie van de inflatie voor het IHP. Het IHP vraagt nog bestuurlijke en politieke besluitvorming in 2024. Na de zomer van 2024 zal de gemeenteraad hierover spreken. De financiële consequenties van de keuzes die dan worden gemaakt, zullen in de begroting 2025 worden meegenomen.
- Voor de herziening van het onderhoud gemeentelijke gebouwen is nog geen structurele oplossing. Voor de jaren na 2026 zal er ruimte in de begroting gecreëerd moeten worden om meer toekomstgericht te begroten.
- In afwachting van de uitkomsten naar het onderzoek van de bezettingsgraad van de gemeentelijke accommodaties, is geen voorstel opgenomen voor de renovatie en nieuwbouw van de Wimpel. De uitkomsten van het onderzoek kunnen bepalend zijn voor de businesscase van de turnzaal en mogelijk vraagt dit om een heroverweging.
- Daarnaast lijkt bij de Jeugdhulpverlening in 2023 en 2024 ondanks de aanvullende jeugdmiddelen een tekort te ontstaan (beide jaren € 800.000). Vooralsnog wordt ervan uitgegaan dat er sprake is van een incident. De tekorten kunnen vooralsnog worden opgevangen binnen de reserve sociaal domein. In 2023 had het rijk niet voldoende ruimte in haar begroting om de aanvullende middelen voor de jeugd te storten in het gemeentefonds. Om die reden mochten gemeenten van de provincie een negatieve stelpost ramen aan de uitgavenkant.
- Inclusief Groep is het Werk- en leerbedrijf van de gemeenten Oldebroek, Elburg, Nunspeet, Harderwijk, Ermelo, Putten en Nijkerk. De aandeelhoudende gemeenten maken zich zorgen om de financiële situatie van Inclusief Groep. Ook maken zij zich zorgen over de gevolgen van de ontwikkelingen voor de medewerkers uit de doelgroep en de kwaliteit en beschikbaarheid van de toekomstige dienstverlening. De gemeenten hebben bureau Berenschot gevraagd een evaluatie en onderzoek naar de toekomstbestendigheid van Inclusief Groep uit te voeren. Naar aanleiding van deze evaluatie is aan Berenschot de opdracht gegeven om een aantal mogelijke scenario's verder uit te werken over de toekomst van de Inclusief Groep. Afhankelijk van de scenariokeuze en de ontwikkeling van het eigen vermogen van de Inclusief Groep zal hier naar verwachting budget voor nodig zijn.
- Met het opleggen van de Wvg's is een actieve grondpolitiek aangegaan. De woningbouwopgave brengt risico's met zich mee. Vooralsnog wordt de inzet van formatie bekostigd uit de grondexploitaties. Onzeker is nog of dat voldoende zal zijn.
- Spreidingswet/migratie: onzeker wat dit voor de gemeente Elburg gaat betekenen. De huisvesting van statushouders is een uitdaging. In Elburg hebben we, net als de landelijke problematiek, een woningtekort waardoor we niet kunnen voldoen aan de taakstelling huisvesting statushouders die wordt opgelegd door het Rijk. Het Rijk verwacht dat we gekoppelde statushouders na maximaal 14 weken een passende woning kunnen bieden. In de praktijk is dit niet haalbaar. De woonoplossingen worden meegenomen in het flexwonen, maar het ontwikkelen van deze voorziening duurt te lang. Om die reden moeten we kijken naar een andere woonoplossing, in de vorm van een tussenvoorziening. Welke financiële consequenties dit gaat hebben, is nog onzeker.
- Onzekerheid van het gemeentefonds. Er zijn bij Pauw en de VNG vier varianten van een financiële uitwerking van de afschaffing van de opschalingskorting gepresenteerd. Of het financiële effect op eenzelfde manier vertaald wordt in de meicirculaire blijft onzeker.
- Het effect van het hoofdlijnenakkoord van de landelijke coalitiepartijen op de algemene uitkering blijft onzeker.
- De hoge looncompensatie cao's jeugd, Wmo en welzijn passen niet binnen de compensatie in het gemeentefonds.

